Overeenkomst Maatschappelijke ondersteuning SAS procedure

DEEL 1A en 1B:

GEMEENTE EN INDIVIDUELE AANBIEDER

DEEL 2:

GEMEENTE EN ALLE AANBIEDERS

DEEL 3:

ALLE GEMEENTEN EN ALLE AANBIEDERS

Versie 0.1a

17 Januari 2024

Inhoud

Overeenkomst Maatschappelijke ondersteuning SAS procedure **1**
DEEL 1A en 1B: GEMEENTE EN INDIVIDUELE AANBIEDER 1
DEEL 2: GEMEENTE EN ALLE AANBIEDERS 1
DEEL 3: ALLE GEMEENTEN EN ALLE AANBIEDERS 1

Deel 1A Gemeente en individuele Aanbieder **9**

Artikel 1A **9**
Contactgegevens Gemeente 9

Artikel 1B **9**
Contactgegevens Aanbieder 9

Artikel 1C **9**
Overwegingen ***Error! Bookmark not defined.***

Artikel 1D **10**

Artikel 1E **12**
Gecontracteerde maatschappelijke ondersteuning ***Error! Bookmark not defined.***

Artikel 1F **12**
Van toepassing zijnde wet- en regelgeving ***Error! Bookmark not defined.***

Artikel 1G **12**

Artikel 1H **13**

Deel 1B Gemeente en individuele Aanbieder **14**

Afspraken tussen gemeente en één Aanbieder **Error! Bookmark not defined.**

Deel 2 Gemeente en alle Aanbieders **19**

Artikel A **Error! Bookmark not defined.**

Artikel B Bestedingsruimte lid 1 **Error! Bookmark not defined.**
Art. B Bestedingsruimte lid 1 sub a **Error! Bookmark not defined.**
Art. B Bestedingsruimte lid 1 sub b **Error! Bookmark not defined.**
Art. B Bestedingsruimte lid 1 sub c **Error! Bookmark not defined.**

Artikel B Bestedingsruimte lid 2 **Error! Bookmark not defined.**

Artikel B Bestedingsruimte lid 3 **Error! Bookmark not defined.**

Artikel B Bestedingsruimte lid 4 **Error! Bookmark not defined.**

Artikel B Bestedingsruimte lid 5 **Error! Bookmark not defined.**

Artikel B Bestedingsruimte lid 6 **Error! Bookmark not defined.**

Artikel C lid 1 **Error! Bookmark not defined.**

Artikel C lid 2 **Error! Bookmark not defined.**

Artikel D 18-/18+ **Error! Bookmark not defined.**
18-/18+ *24*

Deel 3 Alle gemeenten en alle Aanbieders **25**

Hoofdstuk 1 Levering van maatschappelijke ondersteuning **26**

Artikel 1 Levering van maatschappelijke ondersteuning - lid 1 **27**
Acceptatieplicht *27*

Artikel 1 Levering van maatschappelijke ondersteuning - lid 2 **28**
Verantwoorde hulp, gepast gebruik en professionele standaard *28*

Artikel 1 Levering van maatschappelijke ondersteuning - lid 3 **29**
Verantwoordelijkheid startende Aanbieder *29*

Artikel 1 Levering van maatschappelijke ondersteuning - lid 4 **30**
Effectieve of daaraan gelijkwaardige hulp in relatie tot nakoming *30*

Artikel 1 Levering van maatschappelijke ondersteuning - lid 5 **31**
Bevindingen toezichthouder(s) *31*

Artikel 1 Levering van maatschappelijke ondersteuning - lid 6 **32**
Actualiteit gegevens contractpartners *32*

Artikel 2 Indexering **33**

Artikel 3 Marketing - lid 1 **34**
Regels voor promotie maatschappelijke ondersteuningaanbod *34*

Artikel 3 Marketing - lid 2 **35**
Promotieregels gelden ook voor PGB *35*

Artikel 4 Continuïteit van maatschappelijke ondersteuning - lid 1 **36**
Niet-vrijblijvende afspraken over continuïteitsrisico's *36*

Artikel 4 Continuïteit van maatschappelijke ondersteuning - lid 2 **37**
Indicatoren en omstandigheden: aanwijzingen voor risico's *37*

Artikel 5 Wachttijden - lid 1 **38**
Normen voor wachttijden *38*

Artikel 5 Wachttijden - lid 2 **39**
Proactief informeren over ontstaan, ontwikkeling en einde *39*

Artikel 5 Wachttijden - lid 3 **40**
Stop toeleiding na schriftelijke toestemming *40*

Artikel 5 Wachttijden - lid 4 **41**
Onaanvaardbare wachttijd *41*

Artikel 6 Cliëntenstop door Aanbieder **42**
Aanleidingen: capaciteit, tijd, complexiteit, bestedingsruimte *42*

Artikel 7 Zorgweigering en -beëindiging **43**
Weigering maatschappelijke ondersteuning *43*
Beëindiging maatschappelijke ondersteuning *43*
Gewichtige redenen *43*

Artikel 8 Wijziging hulpbehoefte **45**
Inspanningsgerichte en Outputgerichte uitvoeringsvariant: **Error! Bookmark not defined.**
Taakgerichte uitvoeringsvariant: **Error! Bookmark not defined.**
Maatschappelijke ondersteuning aanpasbaar qua omvang en inhoud *45*

Artikel 9 Onderaanneming **46**

Artikel 9 Onderaanneming - lid 1 **47**
Toestemming gemeente *47*

Artikel 9 Onderaanneming - lid 2 **48**
Verplichtingen hoofdaannemer en eisen aan onderaannemer *48*

Artikel 9 Onderaanneming - lid 3 **49**
Eisen onderaannemer zoals gesteld aan hoofdaannemer *49*

Artikel 9 Onderaanneming - lid 4 **50**
Nadere informatie en afspraken in bijlage bij deel 1 *50*

Artikel 9 Onderaanneming - lid 5 **51**
Inschakelen onderaannemer door onderaannemer *51*

Hoofdstuk 2 Informatievoorziening, overleg en uitwisseling gegevens **52**

Artikel 10 Informatievoorziening aan de gemeente - lid 1 **53**
Benodigde Informatie over uitvoering en levering *53*

Artikel 10 Informatievoorziening aan de gemeente - lid 2 **54**
Transparante, actieve informatieverstrekking: periodiek en zo nodig ad hoc *54*

Artikel 10 Informatievoorziening aan de gemeente - lid 3 **56**
Melden van calamiteiten *56*

Artikel 11 Archiefmateriaal **57**
Dossiers bij overdracht in goede, geordende, toegankelijke staat *57*

Hoofdstuk 3 iWmo **58**

Artikel 12 iWmo **59**
Alleen inspanningsgericht en outputgerichte uitvoeringsvariant 59
Verplichte toepassing informatiestandaard Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 *59*

Hoofdstuk 4 Declaratie en betaling **61**

Artikel 13 Onverschuldigde betaling **62**
Terug te vorderen, niet verschuldigde betaling inclusief rente en kosten *62*

Artikel 14 Declaratie en betaling van de geleverde maatschappelijke ondersteuning **63**
Declareren op cliënteniveau conform iWmo-standaard *63*

Artikel 15 Uitgangspunten voor betaling - lid 1 **64**
Vergoeding omvat afspraken over kernbeding, aanvullende afspraken en bijlagen *64*

Artikel 15 Uitgangspunten voor betaling - lid 2 **65**
Kosten voor afspraken verdisconteerd in prijs geleverde maatschappelijke ondersteuning 65

Hoofdstuk 5 Fraude, integriteit, niet nakoming en geschillen **66**

Artikel 16 UBO (Ultimate Benifical Owner) **67**

Artikel 16 UBO - lid 1 **68**
Gevolgen voor Aanbieder met UBO die voorkomt op een sanctielijst *68*

Artikel 16 UBO - lid 2 **69**
Geen betalingen aan Aanbieder met UBO op sanctielijst *69*

Artikel 16 UBO - lid 3 **70**
Geen UBO of UBO op sanctielijst, geen betalingen *70*

Artikel 16 UBO - lid 4 **71**
Bij ontoereikende UBO-informatie wordt betaling opgeschort *71*

Artikel 17 Toezicht en handhaving - lid 1 **72**
De gemeentelijk toezichthouder houdt toezicht *72*

Artikel 17 Toezicht en handhaving - lid 2 **73**
In geval van fraude: geen vergoeding, wel leveringsplicht maatschappelijke ondersteuning *73*

Artikel 17 Toezicht en handhaving - lid 3 **74**
Fraude wordt gemeld bij OM *74*

Artikel 18 Niet nakoming - lid 1 **75**
Gevolgen van niet nakomen van verplichtingen uit de overeenkomst *75*

Artikel 18 Niet nakoming - lid 2 **76**
Redelijke termijn bij ingebrekestelling heeft karakter fatale termijn *76*

Artikel 18 Niet nakoming - lid 3 **77**
Geheel of gedeeltelijke ontbinding van de overeenkomst *77*

Artikel 18 Niet nakoming - lid 4 **78**
Bij (gedeeltelijke) ontbinding ontstaat een verbintenis tot waardevergoeding *78*

Artikel 18 Niet nakoming - lid 5 **79**
Wederzijdse inspanningen: schade vergoeden én schade beperken *79*

Artikel 18 Niet nakoming - lid 6 **80**
Gevolgen onjuiste verklaring(en) tijdens inkoopprocedure *80*

Hoofdstuk 6 Duur en einde overeenkomst **81**

Artikel 19 Duur en einde overeenkomst - lid 1 **82**
Datum in werking en looptijd overeenkomst *82*

Artikel 19 Duur en einde overeenkomst - lid 2 **83**
Opzegging met onmiddellijke ingang *83*

Artikel 19 Duur en einde overeenkomst - lid 3 **84**
Ontbinden, geheel of gedeeltelijk van een overeenkomst *84*

Artikel 19 Duur en einde overeenkomst - lid 4 **85**
Schadevergoeding na opzegging of ontbinding *85*

Artikel 19 Duur en einde overeenkomst - lid 5 **86**
Afspraken bij opzegging, ontbinding, beëindiging bedrijfsvoering *86*

Artikel 20 Overdracht van rechten en fusie - lid 1 **87**
Overdragen of overnemen van rechten/verplichtingen alleen na goedkeuring *87*

Artikel 20 Overdracht van rechten en fusie - lid 2 **88**
Verplichtingen bij vervreemden, overdragen, zeggenschapswijziging onderneming *88*

Artikel 20 Overdracht van rechten en fusie - lid 3 **89**
Overdracht van rechten en plichten door de Gemeente *89*

Artikel 21 Financiële verantwoordelijkheid - lid 1 **90**
Garantstelling voor derden alleen met toestemming *90*

Artikel 21 Financiële verantwoordelijkheid - lid 2 **91**
Opeisbaarheid en verrekenbaarheid voorschot *91*

Artikel 21 Financiële verantwoordelijkheid - lid 3 **92**
Verhaal van kosten als gevolg van derdenbeslag *92*

Hoofdstuk 7 Slotbepalingen **93**

Artikel 22 Algemene slotbepalingen – lid 1 **94**
Rechtskeuzebeding *94*

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 2 **95**
Opzegging mogelijk, indien geen overeenstemming over wijziging *95*

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 3 **96**
Geschillencommissie Sociaal Domein *96*

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 4 **97**
Ongeldigheid van doorhalingen en mededelingen in de overeenkomst *97*

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 5 **98**
Partiële nietigheid *98*

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 6 **99**

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 7 **100**
Bepalingen materieel van betekenis, ook na einde overeenkomst *100*

Artikel 23 Vrijwaring - lid 1 **101**
Vrijwaring van vorderingen van derden bij niet nakoming door Aanbieder *101*

Artikel 23 Vrijwaring - lid 2 **102**

Artikel 24 Wijzigen van omstandigheden - lid 1 **103**
Wederzijdse informatieplicht bij ontwikkelingen met ‘wezenlijke invloed’ 103

Artikel 24 Wijzigen van omstandigheden - lid 2 **104**
Bij wijziging wet- en regelgeving, geen vergoeding op basis van daardoor nietige bepaling *104*

Artikel 24 Wijzigen van omstandigheden - lid 3 **105**
Wijziging(en) van/in de contractstandaarden *106*

Artikel 25 Inbreuk in verband met persoonsgegevens **107**

Deel 1A
Gemeente en individuele Aanbieder

Artikel 1A
Contactgegevens Gemeente

Gemeente Nijmegen namens de Regio Rijk van Nijmegen

Adres:	: Korte Nieuwstraat 6
Postcode/plaats:	: 6511 PP Nijmegen
KvK-nummer	: 09220932

Verder als opdrachtgever te noemen Gemeente,

Artikel 1B
Contactgegevens Aanbieder

De Aanbieder	**:**
T.a.v.	:
Correspondentieadres	:
Postcode/plaats	:
AGB-code	:
KvK-nummer	:

Verder als opdrachtnemer te noemen Aanbieder,

Artikel 1C
Overwegingen bij de overeenkomst
Ruimte voor keuze procedure
Ruimte voor keuze uitvoeringsvariant

Overwegende dat:

- De Gemeente in het kader van de wettelijke plicht als bedoeld in artikel 2.1.1 en artikel 2.3.1 van de Wmo 2015 tegenover cliënten is gehouden om te voorzien in de inkoop van voldoende verantwoorde maatschappelijke ondersteuning in de gemeente, binnen redelijke termijn bij hem thuis, of op redelijke afstand van waar de cliënt woont.
- De Gemeente ter vervulling van deze wettelijke plicht overeenkomsten met één of meer Aanbieders wenst te sluiten.
- De Gemeente daarvoor een Europese aanbestedingsprocedure heeft doorlopen, meer specifiek een procedure voor sociale en andere specifieke diensten.
- Op Aanbieder geen uitsluitingsgronden van toepassing zijn.
- Aanbieder voldeed aan alle geschiktheidseisen.
- Aanbieder de economisch meest voordelige inschrijving deed en de Gemeente daarom de overheidsopdracht aan Aanbieder wil gunnen.

- Partijen in de overeenkomst de inspanningsgerichte uitvoeringsvariant toepassen.
- Afspraken over prestaties en tarieven integraal onderdeel uitmaken van onderhavige overeenkomst.
- De Aanbieder zich ten doel stelt verantwoorde hulp te leveren, waaronder partijen verstaan: hulp van goed niveau, die Aanbieder in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht verleent en die is afgestemd op de reële behoefte van de clënt (artikel 3.1 Wmo 2015).
- De Aanbieder bij (beleidsmatige) keuzes in de te leveren passende maatschappelijke ondersteuning met aandacht voor het individuele welzijn van de cliënt de optimale balans zoekt tussen het individuele belang van de cliënt, het collectieve belang van cliënt, de effectiviteit van de maatschappelijke ondersteuning en de kosten ervan. De Aanbieder spant zich in voor het versterken van de positie van de cliënten en zijn verwanten/naasten. De te leveren maatschappelijke ondersteuning draagt bij aan de kwaliteit van leven/bestaan.

Artikel 1D

Definities

Gedefinieerde begrippen hebben in enkelvoud en meervoud overeenkomstige betekenis. De begrippen zoals vastgelegd in artikel 1.1.1 Wmo 2015, artikel 1.1 Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, artikel 1 Uitvoeringsregeling Wmo 2015 en de Gemeentelijke verordeningen, beleids- en nadere regels zijn onverkort van toepassing. Op de overeenkomst zijn verder de volgende begrippen van toepassing:

- Aspecifieke toewijzing: opdrachtverlening van de Gemeente aan Aanbieder voor het leveren van maatschappelijke ondersteuning aan een cliënt, waarbij de Gemeente (al dan niet met een maximumbudget) in het berichtenverkeer de contractcategorie specifieert, en Aanbieder binnen die contractcategorie de productcode en te leveren omvang bepaalt.
- Combinant: Aanbieder die deelneemt aan een combinatie.
- Combinatie: een samenwerkingsverband van twee of meer Aanbieders die gezamenlijk hebben ingeschreven voor de opdracht, die allen individueel een overeenkomst hebben met de Gemeente en die hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de uitvoering van de opdracht.
- Fraude: het plegen of trachten te plegen van valsheid in geschrifte, bedrog, benadeling van schuldeisers of rechthebbenden en/of verduistering bij de uitvoering van de Wmo 2015 door de Aanbieder, met het doel een prestatie, vergoeding, betaling of ander voordeel te krijgen waarop de Aanbieder geen recht heeft of recht kan hebben.
- Generieke toewijzing: opdrachtverlening van de Gemeente aan Aanbieder voor het leveren van maatschappelijke ondersteuning aan een cliënt, waarbij de Gemeente alleen een maximumbudget bepaalt en de Aanbieder productcategorie, productcode en te leveren omvang bepaalt.
- Gepast gebruik: de maatschappelijke ondersteuning voldoet aan de vereisten uit de Wmo 2015, het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, de Uitvoeringsregeling Wmo 2015 en de Gemeentelijke verordening. Tevens voldoet de maatschappelijke ondersteuning voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk en dat de cliënt redelijkerwijs is aangewezen op de maatschappelijke ondersteuning gezien zijn hulpvraag.
- Gevolgschade: indirecte vermogensschade (geleden verlies en/of gederfde winst).

- Hoofdaannemer: opdrachtnemer richting de Gemeente en is opdrachtgever richting zijn onderaannemers. De hoofdaannemer is verantwoordelijk en aansprakelijk voor het vormgeven van het maatschappelijke ondersteuningaanbod voor de cliënt, de verantwoording aan de Gemeente én de contractering en financiële afhandeling richting onderaannemers.
- IGJ: Inspectie gezondheidszorg en jeugd.
- Onderaannemer: een Aanbieder die in opdracht van de hoofdaannemer maatschappelijke ondersteuning levert aan de cliënten ter uitvoering van de daartoe door de gemeente met de hoofdaannemer aangegane overeenkomst.
- Specifieke toewijzing: opdrachtverlening van de Gemeente aan Aanbieder voor het leveren van maatschappelijke ondersteuning aan een cliënt, waarbij de Gemeente in het berichtenverkeer zowel productcategorie, productcode als te leveren omvang specificeert.
- Ernstige beroepsfout: Het begrip “ernstige fout in de uitoefening van het beroep” ofwel ernstige beroepsfout betekent:
    1. kwade opzet of nalatigheid van een zekere ernst met betrekking tot het:
        a) doen van een gift of belofte of het aanbieden van een dienst, indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat daarmee wordt beoogd iemand iets te laten doen wat in strijd is met zijn plicht;
        b) vervalsen of valselijk opmaken van een geschrift dat bestemd is om tot bewijs van enig feit te dienen;
        c) verstrekken van onjuiste gegevens of het ten onrechte niet verstrekken van juiste gegevens, indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat daarmee wordt beoogd financieel voordeel te behalen;
        d) handelen of nalaten te handelen waardoor de integriteit van werknemers of andere personen ernstig in gevaar wordt gebracht, waaronder begrepen (arbeids)discriminatie;
        e) direct of indirect gebruikmaken van in de Europese Unie verboden vormen van kinderarbeid;
        f) begaan van overtredingen op het gebied van milieuwetgeving;
        g) handelen in strijd met door de daartoe bevoegde autoriteit vastgestelde import-, export-, aankoop-, vervoers- en/of investeringsverboden;
        h) maken van afspraken met andere Aanbieders of het begaan van feitelijke gedragingen die ertoe strekken of ten gevolge hebben dat mededinging verhinderd, beperkt of vervalst wordt of het anderszins handelen in strijd met mededingingsregelgeving;
        i) onrechtmatig handelen of tekortkomen in de nakoming van de overeenkomst waaruit ernstige schade voortvloeit, als gevolg van grove nalatigheid, opzet of bewuste roekeloosheid;
        j) het begaan van gedragingen in strijd met specifiek voor het beroep of bedrijf van een inschrijver relevante wet- en regelgeving, tuchtregels, toezichtregels, gedragsregels of gedragscodes;
        k) het verrichten van werkzaamheden die in strijd zijn met de openbare orde;
        l) een delict zoals genoemd in art. 2.86 lid 2 AW 2012 zonder dat dit (al) heeft geleid tot een (onherroepelijke) veroordeling;

m) alle andere delicten en gedragingen of omstandigheden die naar hun aard zijn aan te merken als ernstige fout in de uitoefening van het beroep'.

2. het aanwezig zijn van enige mate van gevaar dat de op grond van deze Inkoopprocedure gesloten overeenkomst door de aanbieder mede zal worden gebruikt om (i) uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten, of (ii) strafbare feiten te plegen.
3. Het bovenstaande geldt niet enkel ten aanzien van de inschrijver, maar ook voor:
    a) een persoon die lid is of (bijvoorbeeld) in het jaar voorafgaand aan inschrijving lid is geweest van het bestuurs-, leidinggevend of toezichthoudend orgaan.
    b) een persoon die lid is of (bijvoorbeeld) in het jaar voorafgaand aan inschrijving lid is geweest van het bestuurs-, leidinggevend of toezichthoudend orgaan heeft (bijvoorbeeld) in het jaar voorafgaand aan inschrijving een bestuurs-, leidinggevende of toezichthoudende functie gehad bij een aanbieder die (inmiddels) in staat van faillissement, liquidatie of surseance verkeert, waarvan de werkzaamheden zijn gestaakt of in een andere vergelijkbare staat verkeert.

Artikel 1E

Maatschappelijke ondersteuning
Kernbeding (waar gaat de overeenkomst over)

De overeenkomst heeft betrekking op maatschappelijke ondersteuning bestaande uit activiteiten gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van de cliënt opdat hij zo lang mogelijk in zijn eigen leefomgeving kan blijven.

Artikel 1F

Wet en regelgeving van toepassing op het contract

De volgende wet- en regelgeving beheerst in ieder geval de contractuele relatie tussen partijen: de geldende wet- en (lagere) regelgeving, waaronder in ieder geval de Wmo 2015, de Uitvoeringsregeling Wmo 2015 (inclusief de voorgeschreven i-Standaarden en gebruik berichtenverkeer), het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, de Gemeentelijke verordening en daarop gebaseerde beleids- en nadere regels, de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en het corrigendum op de AVG en het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 1G

Hiërarchische volgorde documenten

Tegenstrijdigheden en hiërarchische volgorde:
De volgende bijlagen zijn (in hiërarchische volgorde) van toepassing en maken integraal onderdeel uit van de overeenkomst die de Gemeente met de Aanbieder sluit. Het betreft telkens de gepubliceerde, meest actuele versie van:

1. De Nota('s) van Inlichtingen
2. De overeenkomst

3. Het meest recente model algemene inkoopvoorwaarden van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (maart 2018).
4. De Gemeentelijke inkoopdocumenten
5. De inschrijving van de Aanbieder

Artikel 1H

Looptijd

Opties voor verlenging

De overeenkomst gaat in op 1-1-2025 en loopt tot 31-12-2028.

De Gemeente kan na afloop van de looptijd de overeenkomst stilzwijgend in zijn geheel of gedeeltelijk verlengen met een periode van 36 kalendermaanden. De Gemeente mag op deze wijze de overeenkomst maximaal 3 maal verlengen.

Als de Gemeente geen gebruik maakt van de mogelijkheid te verlengen, dan zegt zij de overeenkomst minimaal 6 (zes) maanden voor einddatum , volgens de voorwaarden opgenomen in de overeenkomst.

Partijen behouden onverminderd de mogelijkheid de overeenkomst tussentijds op te zeggen zoals gedefinieerd in deze overeenkomst.

Deel 1B
Gemeente en individuele Aanbieder

Artikel 1I

Onder dit artikel wordt na gunning weergeven voor welke producten en tarieven aanbieder gecontracteerd is.

Art. 1J Signaalplafonds lid 1

Art. 1J Signaalplafonds lid 1 sub a

Signaalplafond: definitie, periodiciteit, uitvoeringsvarianten, hoogte, tussentijds instellen, schriftelijk.

1. Signaalplafond is het maximale bedrag waarbinnen de aanbieder alle maatschappelijke ondersteuning voor rekening van de Gemeente probeert te leveren.
2. Het signaalplafond kan uitsluitend worden toegepast bij de inspanningsgerichte uitvoeringsvariant.
3. De Gemeente stelt voor de aanbieder (naar rato van het lopende kalenderjaar) per kalenderjaar het signaalplafond vast op een nader te bepalen bedrag.
4. Indien de Gemeente gedurende het lopende kalenderjaar overgaat tot het gebruik van een signaalplafond, dan informeert de Gemeente de aanbieder daarover minimaal 3 (drie) maanden voorafgaand aan de ingangsdatum.
5. Het signaalplafond wordt schriftelijk gecommuniceerd en maakt onderdeel uit van Deel1B van de overeenkomst.

Art. 1J Signaalplafond lid 1 sub b

Werkwijze en voorwaarden bij gebruik van een signaalplafond

De Gemeente die voor de Aanbieder het signaalplafond vaststelt, neemt bij haar werkwijze de volgende voorwaarden in acht:

1. Indien een signaalplafond in het desbetreffende jaar van toepassing is, dan geldt het signaalplafond voor de periode van 1 januari tot en met 31 december van enig jaar gedurende de looptijd van de overeenkomst;
2. Indien de Gemeente gedurende het lopende kalenderjaar overgaat tot het gebruik van een signaalplafond, dan geldt het signaalplafond voor de periode vanaf de ingangsdatum tot en met 31 december van het desbetreffende jaar;
3. De Gemeente informeert de aanbieder tenminste drie maanden voorafgaand aan de ingangsdatum over:
    a. het gebruik maken van een signaalplafond,
    b. de processtappen die hebben geleid tot het vaststellen van het signaalplafond,
4. de wijze van informatie-uitwisseling tussen Gemeente en aanbieder gedurende het proces. De Gemeente informeert de aanbieder minimaal een maand voor de ingangsdatum over het besluit betreffende looptijd en omvang van het signaalplafond;
5. Bij verlenging van het gebruik van het signaalplafond neemt de Gemeente alle gestelde voorwaarden opnieuw in acht.

Art. 1J Signaalplafond lid 1 sub c

Bij de afwegingen te betrekken elementen in geval van gebruik van een signaalplafond.

De Gemeente die gebruik maakt van een signaalplafond, neemt bij de vaststelling en de hoogte van de signaalplafond daartoe jaarlijks, in overeenstemming met - en passend binnen de gemeentelijke beleidskeuzes en vastgestelde begroting, ten minste de volgende elementen in acht:

1. De verdeling naar de aard van de hulp- of zorgvraag en het aantal cliënten dat het betreft;
2. Ontwikkeling van de omzet zowel vanuit historisch en als toekomstig perspectief van de aanbieder;
3. Het aantal cliënten dat maatschappelijke ondersteuning heeft ontvangen in voorgaande perioden;
4. Te verwachten groei of krimp van de omzet bij de aanbieder / aantal cliënten dat maatschappelijke ondersteuning ontvangt;
5. Het aanbod aan producten en diensten van de aanbieder;
6. Overige tussen Gemeente en Aanbieder overeengekomen prestaties, waaronder trajectomvang en de samenwerking met het lokaal team;
7. De Gemeente stelt in overleg met de betreffende aanbieder uiterlijk 3 (drie) maand voor de ingangsdatum van het signaalplafond een plan op waaruit eenduidig de voorzienbare gevolgen blijken voor:
    a. de administratieve lasten;
    b. te treffen maatregelen, ten einde binnen het signaalplafond te blijven;
    c. de waarborgen voor een onbelemmerde voortzetting en betaling van de maatschappelijke ondersteuning voor cliënten die deze hulp reeds ontvangen bij het bereiken van het maximale signaalplafond door de aanbieder;
    d. Cliënten die op de wachtlijst staan voor maatschappelijke ondersteuning bij de aanbieder;
    e. de mogelijkheden voor hulpverlening aan cliënten die een verwijzing ontvangen van de gemeentelijke toegang na het bereiken van het maximale signaalplafond;
    f. het bewaken van het signaalplafond bij aspecifieke toewijzingen en de afspraken over de taakverdeling tussen Gemeente en aanbieder zoals bedoeld in het derde lid:
    g. de te volgen administratieve procedure in geval van de verwijzing van een volwassene na het bereiken van het maximale signaalplafond door de aanbieder, een en ander onverlet de verplichting tot betalen van declaraties die na het bereiken van het maximale signaalplafond voortvloeien uit een specifieke toewijzing afgegeven door de Gemeente;
    h. de wijze waarop de Gemeente en de aanbieder het bereiken van het maximale signaalplafond signaleren en elkaar en de wettelijk verwijzers daarover informeren;
    i. de afspraken over tussentijdse wijzigingen in het signaalplafond;
    j. tussentijdse actualisatie bijvoorbeeld op basis van nieuwe inzichten en/of gewijzigde omstandigheden, in onderlinge afstemming tussen Gemeente en aanbieder.

Artikel 1J Signaalplafond lid 2

Levering binnen signaalplafond

Binnen het maximale signaalplafond levert de aanbieder de maatschappelijke ondersteuning zoals overeengekomen.

Artikel 1J Signaalplafond lid 3

Signaalplafond: bewaking, overschrijding, communicatie bij bereiken maximale signaalplafond.

1. De Gemeente is de eerstverantwoordelijke partij voor het bewaken van het signaalplafond;
2. Indien sprake is van aspecifieke toewijzing(en), dan is de aanbieder eerstverantwoordelijk voor het bewaken van het signaalplafond;
3. De Gemeente en de aanbieder maken passende afspraken over de gezamenlijke en ieders individuele verantwoordelijkheid ten aanzien van het bewaken van het signaalplafond en leggen deze vast in het plan als bedoeld in artikel D, lid 1, sub c, punt 7;
4. Indien de Gemeente op basis van de beschikbare informatie - waaronder het landelijk berichtenverkeer volgens de vigerende i-Standaarden en eigen prognoses - vaststelt dat 70% van het maximaal beschikbare signaalplafond is benut of dat een overschrijding dreigt, dan deelt de Gemeente dit schriftelijk mee aan de aanbieder;
5. Indien sprake is van een situatie zoals beschreven in het vorige lid, dan treden Gemeente en aanbieder binnen 2 (twee) weken met elkaar in overleg over mogelijke oplossingsrichtingen en hanteren het – indien nodig, te actualiseren - plan als bedoeld in artikel D, lid 1, sub c, punt 7 als leidraad;
6. De Gemeente neemt aan de hand van de specifieke situatie binnen 2 (twee) weken een besluit over de overschrijding van het signaalplafond door de aanbieder;

Artikel 1J Signaalplafond lid 4

Substitutie tussen signaalplafonds

Als de Gemeente en de aanbieder voor meerdere vormen van maatschappelijke ondersteuning signaalplafonds zijn overeengekomen, dan mag de aanbieder in de uitvoering van de overeenkomsten de signaalplafonds bij elkaar optellen onder de voorwaarden dat de overige afgesloten overeenkomsten hiertoe de mogelijkheid bieden én er geen sprake is van een wezenlijke wijziging in de zin van de Aanbestedingswet 2012 én de Gemeente hiervoor schriftelijk toestemming heeft gegeven.

Artikel 1K

1. De Gemeente kan aanvullend op hetgeen beschreven in deel 2, artikel B Bestedingsruimte en Bijlage X Signaalplafonds en bestedingsruimte, een bestedingsruimte van toepassing verklaren op Aanbieders die niet aantoonbaar voldoen aan eis 36 zoals opgenomen in het Programma van Eisen. De bestedingsruimte dient dan om de afhankelijkheid van de Gemeente van de Aanbieder (geleidelijk) tot een minimum te beperken. In afwijking van het gestelde in deel 2 Artikel B Bestedingsruimte en Bijlage X Signaalplafonds en

bestedingsruimte, dient de Gemeente de Aanbieder tenminste een maand voorafgaand aan de ingangsdatum te informeren over het (voorgenomen) besluit.

2. De Gemeente kan een tariefkorting toepassen op Aanbieders die niet aantoonbaar voldoen aan eis 36 zoals opgenomen in het Programma van Eisen, in het bijzonder als er sprake is van exorbitante hoge winsten en/of beloningen.
3. Indien aanbieder niet aantoonbaar voldoet aan de eisen 31.10 t/m 31.15 zoals opgenomen in het Programma van Eisen, kan de Gemeente de verrichte betalingen terugvorderen. Alle betalingen waarvoor de Aanbieder niet kan aantonen dat deze rechtmatig zijn gedeclareerd, worden teruggevorderd.

Artikel 1I

De Gemeente verstuurt schriftelijk een brief aan aanbieder met, voor zover van toepassing, het besluit betreffende de looptijd en omvang van signaalplafonds en bestedingsruimtes. Deze brief vormt een addendum op Deel 1B van deze overeenkomst.

Artikel 1M

Partijen kunnen gedurende de uitvoering van deze overeenkomst nadere afspraken maken. Partijen kunnen er gezamenlijk voor kiezen om deze afspraken toe te voegen aan dit 1B van de overeenkomst

Artikel 1N Kwaliteitssysteem

1. Dit artikel is alleen van toepassing op aanbieders die bij inschrijving hebben verklaard een traject te zijn gestart waarbij de verwachting was dat er uiterlijk 1 mei 2025 een voor de dienstverlening relevant certificaat/keurmerk wordt toegekend waaruit blijkt dat de aanbieder aantoonbaar met een kwaliteitssysteem werkt.
2. De aanbieder overlegt na verkrijging het certificaat/keurmerk aan de Gemeente.
3. Indien de aanbieder er niet tijdig in slaagt om een relevant certificaat/keurmerk, zoals bedoeld in lid 1, te verkrijgen, dan is de Gemeente gerechtigd om zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang de overeenkomst te ontbinden.
4. Indien de aanbieder er niet tijdig in slaagt om relevant certificaat/keurmerk, zoals bedoeld in lid 1, te overleggen en tijdig aan de Gemeente aantoont dat dit niet aan hem te wijten is, dan komen Partijen een nieuwe termijn overeen voor het behalen van het certificaat/keurmerk.

Artikel 1O

1. Indien overeenkomst eindigt, van rechtswege, door ontbinding, of anderszins, spant de aanbieder zich maximaal in om een warme, zorgvuldige en vlotte overdracht van en ononderbroken voortzetting van ondersteuning voor cliënten te realiseren. De aanbieder waarborgt de kwaliteit van de dienstverlening voor alle cliënten met een lopende indicatie die nog niet zijn overgedragen.
2. De Gemeente bepaalt een datum waarop alle cliënten *uiterlijk* moeten zijn overgedragen. Deze datum kan ná de einddatum van de overeenkomst liggen. In de situatie waarbij de uiterlijke datum voor overdracht na de einddatum van de overeenkomst ligt, blijven de voorwaarden van de overeenkomsten gelden tot de door de Gemeente bepaalde uiterlijke datum voor overdracht.
3. De Gemeente bepaalt ook een datum tot wanneer de aanbieder trajecten met nieuwe cliënten mag starten. Uitgangspunt hierbij is dat er geen trajecten met nieuwe cliënten

worden gestart als de verwachting is dat de hulp pas ná de einddatum van de overeenkomst kan starten.

4. Indien deze overeenkomst eindigt, dan kan de Gemeente ervoor kiezen dat cliënten hun hulp mogen voortzetten bij de huidige aanbieder tot het bereiken van de einde van de toewijzing én uiterlijk de door de Gemeente bepaalde datum zoals bedoeld in lid 2.
5. Bij ontbinding of het opzeggen van overeenkomst wegens het tekortschieten in de nakoming van de verplichtingen van de overeenkomst is de aanbieder gehouden de kosten te vergoeden die de Gemeente moet maken, omdat de aanbieder de genoemde contractuele verplichtingen niet nakomt, waaronder de kosten van rechtsbijstand, tenzij al rechtens is vastgesteld dat de aanbieder geen enkel verwijt gemaakt kan worden. De aanbieder vrijwaart Opdrachtgever van aansprakelijkheid voor vorderingen die derden tegen de Gemeente in verband met het tekortschieten in de nakoming van de verplichtingen van de aanbieder op grond van deze overeenkomst hebben.

Artikel 1P

Enkele onderdelen van de delen 2 en 3 van deze overeenkomst moeten voorafgaand aan ondertekening van de overeenkomst worden gedefinieerd door de Gemeente. De delen 2 en 3 van de overeenkomst veranderen gedurende de looptijd van de overeenkomst door nieuwe releases van de landelijke contractstandaarden. In deze nieuwe releases zijn de nadere definities van de Gemeente (vanzelfsprekend) niet langer zichtbaar. Om het risico te verminderen dat hierdoor fouten ontstaan in de uitvoering van de Overeenkomst door Partijen, zal de Gemeente na gunning alle onderdelen van de delen 2 en 3 van deze overeenkomst, die de Gemeente voorafgaand aan ondertekening heeft gedefinieerd, hieronder herhalen. Op deze manier hebben Partijen met het hanteren van de actuele landelijke contractstandaarden en dit deel 1B van de overeenkomst, altijd de actuele en volledige overeenkomst voor ogen.

De artikelen die hier worden herhaald zijn bij publicatie van de overeenkomst geel gearceerd

Deel 2
Gemeente en alle Aanbieders

Artikel A
Wijzigingsclausule

De Gemeente kan de overeenkomst tussentijds wijzigen. De wijzigingen kunnen aanvullend op artikel 24 lid 3 zien op:

De signaalplafonds en bestedingsruimte

- De Gemeente kan (gedurende het lopende kalenderjaar), in lijn met de voorwaarden genoemd in ‘deel 1B, artikel X signaalplafonds’ overgaan tot het gebruik van of tot het wijzigen van de omvang van signaalplafonds voor (categorieën van) maatschappelijke ondersteuning.
- De Gemeente kan (gedurende het lopende kalenderjaar), in lijn met de voorwaarden genoemd in ‘deel 2, artikel B Bestedingsruimte’ overgaan tot het gebruik van of tot het wijzigen van de omvang van bestedingsruimte voor (categorieën van) maatschappelijke ondersteuning.
- De Gemeente kan gedurende het lopende kalenderjaar overgaan van een signaalplafond naar bestedingsruimte. Bij deze overgang gelden de voorwaarden genoemd in ‘deel 2, artikel B Bestedingsruimte’. De ingangsdatum van de bestedingsruimte kan vóór de einddatum van het signaalplafond liggen. In dat geval vervalt het signaalplafond vanaf de ingangsdatum van de bestedingsruimte.
- De Gemeente kan Bijlage X Signaalplafonds en bestedingsruimte wijzigen in lijn met de voorwaarden genoemd in deel 2, artikel B Bestedingsruimte en deel 1B artikel Signaalplafonds.

Producten en tarieven

- De Gemeente kan op basis van ervaringen uit de uitvoeringspraktijk, wijzigingen in het aanbod vanuit algemene voorzieningen of wijzigingen in wet- en regelgeving, de productbeschrijvingen aanpassen.
- De Gemeente behoudt zich het recht voor om gedurende de looptijd van de overeenkomst nieuw tarievenonderzoek te (laten) uitvoeren. Een tarievenonderzoek kan, gezien het belang van reële tarieven, resulteren in een herziening van een tarief.

Programma van Eisen

- De Gemeente kan op basis van ervaringen uit de uitvoeringspraktijk, wijzigingen in het aanbod vanuit algemene voorzieningen of wijzigingen in wet- en regelgeving, het Programma van Eisen wijzigen.

  Partijen nemen een termijn van maximaal zes maanden in acht, ingaande de dag na het beschikbaar komen van de gewijzigde contractstandaarden, om de wijziging door te voeren.

  De aanbieder weigert de wijziging niet op onredelijke gronden. Als de gevolgen van de wijziging naar het oordeel van aanbieder onredelijk zijn, of partijen anderszins niet tot overeenstemming komen over de (gevolgen van) de wijziging van de overeenkomst, dan heeft aanbieder het recht de overeenkomst op te zeggen als Gemeente van hem niet kan vergen de overeenkomst ongewijzigd voort te zetten.

Opzegging op grond van dit artikel geeft Partijen geen recht op vergoeding van schade en/of kosten. De mogelijkheid tot wijziging in dit artikel laat het wijzigen van de overeenkomst (als de Gemeente de Aanbestedingswet 2012 van toepassing heeft verklaard) op basis van het bepaalde in Art. 2.163b, 2.163d, 2.163e, 2.163f Aanbestedingswet 2012 en overige wijzigingsclausules opgenomen in de overeenkomt onverlet.

Artikel B Bestedingsruimte lid 1

Art. B Bestedingsruimte lid 1 sub a

Bestedingsruimte: definitie, periodiciteit, uitvoeringsvarianten, hoogte, tussentijds instellen, schriftelijk.

1. Bestedingsruimte is het maximale bedrag dat de aanbieder voor rekening van de Gemeente aan maatschappelijke ondersteuning mag leveren.
2. De bestedingsruimte kan uitsluitend worden toegepast bij de inspanningsgerichte en outputgerichte uitvoeringsvariant.
3. De Gemeente stelt voor de aanbieder (naar rato van het lopende kalenderjaar) per kalenderjaar de bestedingsruimte vast op een nader te bepalen bedrag.
4. Indien de Gemeente gedurende het lopende kalenderjaar overgaat tot het gebruik van een bestedingsruimte, dan informeert de Gemeente de aanbieder daarover minimaal 6 (zes) maanden voorafgaand aan de ingangsdatum.
5. De bestedingsruimte leggen partijen vast in Deel 1B.

Art. B Bestedingsruimte lid 1 sub b

Werkwijze en voorwaarden bij gebruik van een bestedingsruimte

De Gemeente die voor de anbieder de bestedingsruimte vaststelt, neemt bij haar werkwijze de volgende voorwaarden in acht:

1. Indien een bestedingsruimte in het desbetreffende jaar van toepassing is, dan geldt de bestedingsruimte voor de periode van 1 januari tot en met 31 december van enig jaar gedurende de looptijd van de overeenkomst;
    2. Indien de Gemeente gedurende het lopende kalenderjaar overgaat tot het gebruik van een bestedingsruimte, dan geldt de bestedingsruimte voor de periode vanaf de ingangsdatum tot en met 31 december van het desbetreffende jaar;
    3. De Gemeente informeert de aanbieder tenminste zes maanden voorafgaand aan de ingangsdatum over:
        a. het voornemen tot gebruikmaking van de bestedingsruimte,
        b. de processtappen die leiden tot het vaststellen van de bestedingsruimte,
        c. de wijze van informatie-uitwisseling tussen Gemeente en Aanbieder gedurende het proces, en stelt de Aanbieder in de gelegenheid daarover schriftelijk zijn zienswijze te geven;
    4. De Gemeente informeert de aanbieder minimaal drie maanden voor de ingangsdatum over het besluit betreffende looptijd en omvang van de bestedingsruimte;
    5. Bij verlenging van het gebruik van de bestedingsruimte neemt de Gemeente alle gestelde voorwaarden opnieuw in acht.

Art. B Bestedingsruimte lid 1 sub c

Bij de afwegingen te betrekken elementen in geval van gebruik van een bestedingsruimte.

De Gemeente die gebruik maakt van een bestedingsruimte, neemt bij de vaststelling en de hoogte van de bestedingsruimte daartoe jaarlijks, in overeenstemming met - en passend binnen de gemeentelijke beleidskeuzes en vastgestelde begroting, ten minste de volgende elementen in acht:

1. De verdeling naar de aard van de hulp- of zorgvraag en het aantal cliënten dat het betreft;
2. Ontwikkeling van de omzet zowel vanuit historisch en als toekomstig perspectief van de aanbieder;
3. Het aantal cliënten dat maatschappelijke ondersteuning heeft ontvangen in voorgaande perioden;
4. Te verwachten groei of krimp van de omzet bij de aanbieder / aantal cliënten dat maatschappelijke ondersteuning ontvangt;
5. Het aanbod aan producten en diensten van de aanbieder;
6. Overige tussen Gemeente en aanbieder overeengekomen prestaties, waaronder trajectomvang en de samenwerking met het lokaal team;
7. De Gemeente stelt in overleg met de betreffende aanbieder uiterlijk 2 (twee) maanden voor de ingangsdatum van de bestedingsruimte een plan op waaruit eenduidig de voorzienbare gevolgen blijken voor:
    a. de administratieve lasten;
    b. te treffen maatregelen, ten einde binnen de bestedingsruimte te blijven;
    c. de waarborgen voor een onbelemmerde voortzetting en betaling van de maatschappelijke ondersteuning voor cliënten die deze hulp reeds ontvangen bij het bereiken van de maximale bestedingsruimte door de aanbieder;
    d. cliënten die op de wachtlijst staan voor maatschappelijke ondersteuning bij de aanbieder;
    e. de mogelijkheden voor hulpverlening aan cliënten die een verwijzing ontvangen van de gemeentelijke toegang na het bereiken van de maximale bestedingsruimte;
    f. het bewaken van de bestedingsruimte bij aspecifieke toewijzingen en de afspraken over de taakverdeling tussen Gemeente en Aanbieder zoals bedoeld in het derde lid:
    g. de te volgen administratieve procedure in geval van de verwijzing van een volwassene na het bereiken van de maximale bestedingsruimte door de aanbieder, een en ander onverlet de verplichting tot betalen van declaraties die na het bereiken van de maximale bestedingsruimte voortvloeien uit een specifieke toewijzing afgegeven door de Gemeente;
    h. de wijze waarop de Gemeente en de aanbieder het bereiken van de maximale bestedingsruimte signaleren en elkaar daarover informeren;
    i. de afspraken over tussentijdse wijzigingen in de bestedingsruimte;
    j. de maatschappelijke ondersteuning die is aangemerkt als hoog-complexe crisogene/spoedhulp, die ook na het bereiken van de maximale bestedingsruimte doorgang vindt en die de Gemeente na levering altijd betaalt;

k. tussentijdse actualisatie bijvoorbeeld op basis van nieuwe inzichten en/of gewijzigde omstandigheden, in onderlinge afstemming tussen Gemeente en aanbieder.

Artikel B Bestedingsruimte lid 2

Levering binnen bestedingsruimte

Binnen de maximale bestedingsruimte levert de Aanbieder de maatschappelijke ondersteuning zoals overeengekomen.

Artikel B Bestedingsruimte lid 3

Bestedingsruimte: bewaking, overschrijding, communicatie bij bereiken maximale bestedingsruimte.

1. De Gemeente is de eerstverantwoordelijke partij voor het bewaken van de bestedingsruimte;
2. Indien sprake is van aspecifieke toewijzing(en), dan is de Aanbieder eerstverantwoordelijk voor het bewaken van de bestedingsruimte;
3. De Gemeente en de Aanbieder maken passende afspraken over de gezamenlijke en ieders individuele verantwoordelijkheid ten aanzien van het bewaken van de bestedingsruimte en leggen deze vast in het plan als bedoeld in artikel B, lid 1, sub c, punt 7;
4. Indien de Gemeente op basis van de beschikbare informatie - waaronder het landelijk berichtenverkeer volgens de vigerende i-Standaarden en eigen prognoses - vaststelt dat 70% van de maximaal beschikbare bestedingsruimte is uitgenut of dat een overschrijding dreigt, dan deelt de Gemeente dit schriftelijk mee aan de Aanbieder;
5. Indien sprake is van een situatie zoals beschreven in het vorige lid, dan treden Gemeente en Aanbieder binnen 2 (twee) weken met elkaar in overleg over mogelijke oplossingsrichtingen en hanteren het – indien nodig, te actualiseren - plan als bedoeld in artikel B, lid 1, sub c, punt 7 als leidraad;
6. De Gemeente neemt aan de hand van de specifieke situatie binnen 2 (twee) weken een besluit over een mogelijke aanpassing van de bestedingsruimte van betreffende de Aanbieder;
7. Zonder aanpassing van de maximale bestedingsruimte, door de Gemeente schriftelijk in een addendum vastgelegd bij Deel 1B, betaalt de Gemeente niet de declaraties die de maximale bestedingsruimte overschrijden.

De Gemeente informeert aan de hand van de communicatielijnen zoals vastgelegd in het plan als bedoeld in artikel B, lid 1, sub c, punt 7, andere belanghebbenden onverwijld over het bereiken van de maximale bestedingsruimte van de Aanbieder.

Artikel B Bestedingsruimte lid 4

Substitutie tussen bestedingsruimtes

Als de Gemeente en de Aanbieder voor meerdere vormen van maatschappelijke ondersteuning bestedingsruimte zijn overeengekomen, dan mag de Aanbieder in de

uitvoering van de overeenkomsten de bestedingsruimten bij elkaar optellen onder de voorwaarden dat de overige afgesloten overeenkomsten hiertoe de mogelijkheid bieden én er geen sprake is van een wezenlijke wijziging in de zin van de Aanbestedingswet 2012 én de Gemeente hiervoor schriftelijk toestemming heeft gegeven.

Artikel B Bestedingsruimte lid 5

Cliëntenstop uitnutting bestedingsruimte

1. Als de maximale bestedingsruimte is bereikt, dan wel de Gemeente en/of Aanbieder voorziet of kan voorzien dat de Aanbieder de volledige bestedingsruimte als bedoeld in het derde lid, uit zal nutten in de periode waarvoor de bestedingsruimte geldt, dan kunnen de Gemeente en Aanbieder een tijdelijk niet toeleiden van cliënten naar de Aanbieder (‘cliëntenstop’) overeenkomen voor de hele overeenkomst of voor delen daarvan. De Gemeente legt een overeengekomen (tijdelijke) stop toeleiding cliënten naar de Aanbieder (‘cliëntenstop’) schriftelijk vast in een brief aan de Aanbieder.
2. Als sprake is van een tijdelijk niet toeleiden (‘cliëntenstop) van cliënten als bedoeld in het vorige lid, dan vervalt voor betreffende deel van de overeenkomst voor de Aanbieder de acceptatieplicht.

Artikel B lid 6

Opheffing cliëntenstop

1. Als partijen een tijdelijke stop toeleiding cliënten naar aanbieder (‘cliëntenstop’) overeenkomen op grond van het vijfde lid, dan heft de Gemeente deze stop weer op als de Aanbieder weer ruimte heeft voor cliënten, gelet op de (nieuwe) maximale bestedingsruimte van de Aanbieder.
2. De Aanbieder zal – als deze meent dat sprake is van de situatie dat de Gemeente de stop moet opheffen, omdat hij weer binnen de maximale bestedingsruimte zal blijven – dit met cijfers onderbouwd aangeven bij de Gemeente. Het is aan de Gemeente om te beoordelen wanneer de ruimte er is om de stop op te heffen en daarover een besluit te nemen.

Artikel C lid 1

Mogelijkheid opzegging bij onvoldoende inzet

Als de Aanbieder in een periode van twaalf kalendermaanden na het sluiten van de overeenkomst niet voldoende inzet pleegt op basis van [een objectiveerbare norm zoals totale omzet of aantal cliënten in zorg], dan kan de Gemeente de overeenkomst opzeggen.

Artikel C lid 2

Mogelijkheid van opzegging af te zien

De Gemeente ziet onder andere af van opzegging volgens lid 1 als:

- het aanbod van Aanbieder aantoonbaar maatschappelijke ondersteuning betreft waarvoor een tekort bestaat om de volledige ondersteunings- en/of hulpvraag af te dekken binnen de Gemeente; of
- als het aanbod aantoonbaar uniek is en daarmee geen deel meer zou uitmaken van het gecontracteerde aanbod; of
- -als de Aanbieder binnen de periode van twaalf kalendermaanden een gemiddelde klanttevredenheidsscore realiseert van 8.5 of hoger.

Artikel D 18-/18+

18-/18+

Van Jeugdwet naar andere zorgverlening

- Aanbieder die een maatwerkvoorziening levert of gaat leveren aan een cliënt, waarbij die cliënt de leeftijd van 18 jaar bereikt en daarvoor via één van de gemeenten een individuele voorziening jeugdhulp ontving, maar waarbij aanbieder niet door de jeugdhulpaanbieder(s) tijdig is betrokken bij een 'warme' overdracht, maakt hiervan melding bij de contractmanager van de Gemeente. Tijdig is in dit geval minimaal anderhalf jaar voor de cliënt de leeftijd van 18 jaar bereikt.

- Aanbieder organiseert de voorwaarden voor de inzet van een maatwerkvoorziening als de jeugdhulpaanbieder aantoont dat vanuit goed hulpverlenerschap van de jeugdhulpaanbieder is te verwachten dat deze ook die maatwerkvoorziening organiseert voor het 18e levensjaar van een jeugdige. Voor de inzet van de maatwerkvoorziening onder dit lid is schriftelijke goedkeuring nodig van de gemeente.

18-/18+

Als jeugdhulpaanbieders de afspraken in deze bepaling niet goed nakomen, kan dat problematisch zijn voor de warme overdracht naar aanbieders. Gemeente verwacht dan ook van aanbieder dat zij zich actief bij de contractmanager melden bij dit soort tekortkomingen van jeugdhulpaanbieders. Daarnaast is het aan aanbieders hun medewerking te verlenen aan jeugdhulpaanbieders als die jeugdhulpaanbieders inzet van aanbieders verwachten en aanbieders ook verantwoordelijk zijn voor die inzet. Dit artikel maakt het mogelijk voor de gemeente om beter te sturen op artikel D uit de contractstandaard Jeugd, omdat de aanbieder verplicht is aan de gemeente te melden als de jeugdhulpaanbieder zijn verplichting niet nakomt. Dit artikel dient te worden gelezen als spiegelbepaling van artikel D van de contractstandaard jeugd.

Deel 3
Alle gemeenten en alle Aanbieders

Hoofdstuk 1 Levering van maatschappelijke ondersteuning

Artikel 1 Levering van maatschappelijke ondersteuning - lid 1

Acceptatieplicht tenzij:

- stop toeleiding
- niet juiste hulp
- budgetplafond

Inspanningsgerichte en Outputgerichte uitvoeringsvariant:
De Aanbieder verleent maatschappelijke ondersteuning aan de cliënt die op grond van de daarvoor gestelde wettelijke bepalingen of gemeentelijke regelgeving naar hem is verwezen, tenzij:

a. een stop toeleiding cliënten ('cliëntenstop') is opgelegd door de Gemeente of tussen partijen is overeengekomen;
b. Aanbieder aantoonbaar niet de juist maatschappelijke ondersteuning kan bieden;
c. (bij budgetplafonds) de maximale bestedingsruimte (geprognosticeerd) is of wordt bereikt.

Acceptatieplicht

In deel 1A van de contractstandaard is vermeld dat de Opdrachtgever wordt aangeduid als Gemeente en dat Opdrachtnemer wordt aangeduid als Aanbieder. De gemeente sluit overeenkomsten met aanbieders ter uitvoering van de plicht die zij heeft in het kader van artikel 2.3.1 Wmo 2015. Daaruit vloeit voort dat de gemeente dit wenst te vertalen in een acceptatieplicht van de gecontracteerde aanbieder(s). In het eerste lid van dit eerste artikel van hoofdstuk 1 van deze contractstandaard wordt onderscheid gemaakt tussen de uitvoeringsvarianten inspanningsgericht en outputgericht enerzijds en de taakgerichte uitvoeringsvariant anderzijds. Dat onderscheid is van belang omdat bij de eerste twee genoemde varianten in principe sprake is van meerdere gecontracteerde aanbieders naar wie kan worden verwezen en die een toewijzing in de betekenis van een opdracht tot levering kunnen ontvangen van de gemeente. De gemeente maakt bij deze uitvoeringsvarianten een concrete keuze voor levering van de hulp door een bepaalde aanbieder. Uitsluitend als ten aanzien van deze specifieke aanbieder sprake is van een cliëntenstop, het niet kunnen bieden van de juiste hulp of als het budgetplafond is bereikt, kan deze aanbieder de opdracht tot levering weigeren. Bij de taakgerichte variant zijn vooraf met de gecontracteerde aanbieder of het consortium van aanbieders resultaatafspraken gemaakt over de aard en omvang van de populatie, de aard en vormen van te leveren maatschappelijke ondersteuning en het daarvoor beschikbaar gestelde budget. Dit impliceert dat uitsluitend om een inhoudelijke reden, het niet in staat zijn de juiste maatschappelijke ondersteuning te kunnen leveren, de leveringsopdracht kan worden geweigerd.

Artikel 1 Levering van maatschappelijke ondersteuning - lid 2

Verplichting:

- verantwoorde hulp
- gepast gebruik
- professionele standaard

De Aanbieder verplicht zich om verantwoorde maatschappelijke ondersteuning te leveren aan cliënten waarvoor de Gemeente op basis van het woonplaatsbeginsel verantwoordelijk is, waaronder partijen verstaan: hulp van goed niveau, die Aanbieder in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht verleent en die is afgestemd op de reële behoefte van de cliënt of ouder. De Aanbieder neemt bij het verlenen van maatschappelijke ondersteuning de eisen in acht die volgens de algemeen aanvaarde professionele standaard redelijkerwijs aan de te leveren maatschappelijke ondersteuning zijn te stellen en handelt in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving, waaronder de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Gemeentelijke verordening. Deze maatschappelijke ondersteuning voldoet aan de definitie van Gepast gebruik. Om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen, beschikt de Aanbieder over voldoende gekwalificeerde medewerkers zoals vastgelegd als eis in de Gemeentelijke inkoopdocumenten en/of kwaliteitseisen in landelijke standaarden en/of de Gemeentelijke verordening. Medewerkers kunnen de (potentiële) cliënten en de Gemeente in tenminste de Nederlandse taal te woord staan.

Verantwoorde hulp, gepast gebruik en professionele standaard

Het tweede lid beschrijft kwalitatieve maatschappelijke ondersteuning aan cliënten waarvoor de gemeente aan de lat staat.[1] Onder gepast gebruik wordt deels in aanvulling daarop verstaan, dat cliënten recht hebben op de best mogelijke ondersteuning, passend bij hun individuele mogelijkheden, omstandigheden en ondersteuningsbehoefte. Waarbij zo veel mogelijk rekening wordt gehouden met de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van de cliënt, samenhang met andere problematiek en preventie. Tenslotte wordt de relatie gelegd met de beoogde kwalificaties waaraan de in te zetten medewerkers moeten voldoen zoals vastgelegd in de geschiktheids- en/of producteisen in de gemeentelijke inkoopdocumenten, landelijke standaarden en/of de gemeentelijke verordening. Een en ander wordt eveneens toegelicht bij de betreffende onderwerpen in het inkoopdocument.

[1] Artikel 3.1 Wmo 2015

Artikel 1 Levering van maatschappelijke ondersteuning - lid 3

Verantwoordelijkheid:

- startende aanbieder
- aansluiting aanvullende maatschappelijke ondersteuning

Als de maatschappelijke ondersteuning aan een cliënt bestaat uit een samenstelling van diensten geleverd door verschillende Aanbieders, dan is de Aanbieder die start met de maatschappelijke ondersteuning ervoor verantwoordelijk dat het daarop aanvullende onderdeel optimaal aansluit voor deze cliënt, tenzij de betrokken Aanbieders daar onderling afspraken over maken of de gemeentelijke toegang hiervoor een aanbieder aanwijst d.m.v. Casemanagement.

Verantwoordelijkheid startende Aanbieder

In de situatie dat meerdere Aanbieders betrokken zijn bij een samengestelde (vormen, categorieën, producten, diensten) levering van de maatschappelijke ondersteuning, dient er geen misverstand te bestaan over de verantwoordelijkheid ten aanzien van de aansluiting van de samenstellende onderdelen van de hulp. Het derde lid schept daarin duidelijkheid door de startende Aanbieder hiervoor verantwoordelijk te stellen. Dit is dus geen inkoopkeuze, maar een toeleidingskeuze. In de toeleiding is dan bepaald dat meerdere Aanbieders nodig zijn bij een casus. De startende aanbieder is verantwoordelijk, tenzij de Aanbieders hier onderling een (andere) afspraak over maken.

Artikel 1 Levering van maatschappelijke ondersteuning - lid 4

Maatschappelijke ondersteuning:

- evidence based
- practice based
- effectief,
- of daaraan gelijkwaardig
- aantonen dat….
- in relatie tot nakoming

Bij het leveren van maatschappelijke ondersteuning, maakt Aanbieder gebruik van evidence based en practice based methodieken. Als de Aanbieder niet kan aantonen dat deze aanwezig zijn of gezien de ondersteunings- of hulpvraag dat deze niet afdoende zijn, dan maakt de Aanbieder gebruik van historisch en in de branche gangbare methodieken. Als de Aanbieder eveneens niet kan aantonen dat deze aanwezig zijn of gezien de ondersteunings- of hulpvraag dat deze niet afdoende zijn, dan dient de Aanbieder aan te tonen dat de gebruikte methodieken gelijkwaardig zijn. Als de Aanbieder de voorgeschreven methodieken niet gebruikt of niet kan aantonen dat gebruikte methodieken gelijkwaardig zijn, kan de Gemeente, na inwinning van deskundig advies, dit aanmerken als een tekortkoming in de nakoming.

Effectieve of daaraan gelijkwaardige hulp in relatie tot nakoming

De door aanbieders in te zetten methodieken hebben naast kernelementen zoals het herkennen van veroorzakende omstandigheden en het monitoren van gedrag, een nauwe relatie met effectieve algemeen werkzame factoren zoals de kwaliteit van de samenwerking tussen de hulpverlener en de cliënt, overeenstemming over de doelen en de kwaliteit van de uitvoering. De combinatie van algemeen werkzame factoren, kernelementen en interventies bepaalt de effectiviteit van een interventie, gedefenieerd als een weldoordachte, systematische aanpak voor preventie en ondersteuning bij specifieke risico's en problemen. Deze bepaling impliceert dat de gemeente reeds beschikt dan wel in voorkomende gevallen kan beschikken over de benodigde deskundigheid om de onderbouwing/het bewijs van de aanbieders te kunnen toetsen.

Artikel 1 Levering van maatschappelijke ondersteuning - lid 5

Gevolgen van bevindingen Gemeentelijke toezichthouder

Als bevindingen van de toezichthoudende organen, waaronder de Wmo-toezichthouder, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, de Belastingsdienst en/of de Autoriteit Consument en Markt, alsmede rapporten die betrekking hebben op de vertegewoordiger van de Aanbieder zijnde bestuurder of toezichthouder,leiden tot een oordeel ten aanzien van de levering van maatschappelijke ondersteuning geleverd door de Aanbieder, dan zal de Gemeente de gevolgen van deze bevindingen op deze overeenkomst betrekken.

Bevindingen toezichthouder(s)

De Wmo-toezichthouder houdt toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Wmo 2015. De gemeente bepaalt zelf hoe zij het toezicht vorm geeft.[2] Afhankelijk van het oordeel van de Wmo-toezichthouder bepaalt de Gemeente wat daarmee te doen in het kader van de overeenkomst met betreffende aanbieder.

De bevindingen worden op een vierpuntschaal gerapporteerd:

- Donkergroen:
  - Voldoet aan de norm
  - De toezichthouders constateren op deze norm alleen positieve punten
- Lichtgroen:
  - Voldoet grotendeels aan de norm.
  - De toezichthouders constateren op deze norm veelal positieve punten.
- Geel:
  - Voldoet grotendeels niet aan de norm
  - De toezichthouders constateren op deze norm overwegend negatieve punten
- Rood:
  - Voldoet niet aan de norm
  - De toezichthouders constateren op deze norm nauwelijks tot geen positieve punten
- Blauw:
  - De norm is niet getoetst

Afhankelijk van de zwaarte van het oordeel van de Gemeentelijke toezichthouder bepaalt de Gemeente wat daarmee te doen in het kader van de overeenkomst met betreffende Aanbieder. De Gemeente kan daarbij gebruik maken van de (bij deze contractstandaard behorende) escalatieladder.

[2] Hoofdstuk 6 Wmo 2015

Artikel 1 Levering van maatschappelijke ondersteuning - lid 6

Gegevens t.b.v. effectieve samenwerking
- actueel en juist
- aanwezigheid en bereikbaarheid

De Aanbieder houdt zijn gegevens actueel in de door de Gemeente daarvoor beschikbaar gestelde applicatie.

Actualiteit gegevens contractpartners

Voor een effectieve samenwerking en daarvoor benodigde communicatie is het noodzakelijk dat partijen elkaar over en weer weten te vinden en kunnen bereiken. Met name, maar niet uitsluitend wordt gedoeld op de gegevens zoals opgenomen in deel 1, onderdeel 1.B van de contractstandaard en op actuele en juiste gegevens over de aanwezigheid en bereikbaarheid van voor de samenwerking en communicatie relevante organisatieonderdelen en functionarissen. De gemeente stelt een (online) applicatie beschikbaar aan de gecontracteerde Aanbieder, waarin deze de gegevens betreffende de organisatieonderdelen en functionarissen kan bijhouden.

Artikel 2 Indexering

Indexatie van tarieven is een kostprijselement volgens de Handreiking 'Inzicht in Tarieven'

- uitgangspunt OVA 90%, PPC 10%

1. De Gemeente past jaarlijks een indexering toe op de tarieven (*inspanningsgerichte- en outputgerichte uitvoeringsvariant*) en op het taakgerichte budget (*taakgerichte uitvoeringsvariant*). Deze indexering wordt berekend uit de som van het geprognosticeerde percentage voor het komende jaar (t+1) en het verschil tussen het in het voorgaande jaar (t-1) geprognosticeerde percentage voor het lopende jaar (t) en het definitieve percentage voor het lopende jaar (t). De percentages zijn verschillend voor de loonkosten en materiële kosten.
2. De Gemeente verhoogt of verlaagt de tarieven (*inspanningsgerichte- en outputgerichte uitvoeringsvariant*) / het taakgerichte budget (*taakgerichte uitvoeringsvariant*) voor 90% op basis van het geprognosticeerde en definitieve indexcijfer Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling ("OVA") voor personele kosten van het Centraal Planbureau en gepubliceerd door de Nederlandse Zorgautoriteit en voor 10% op basis van het geprognosticeerde en definitieve prijsindexcijfer particuliere consumptie (PPC) voor materiële kosten, van het Centraal Planbureau en gepubliceerd door de Nederlandse Zorgautoriteit.

Artikel 3 Marketing - lid 1

Gedragsregels voor marketing:

- kenbare hoedanigheid Aanbieder
- drie uitgesloten wijzen van marketing
- geen agressieve verkooptechnieken
- cliënt houdt regie
- geen diensten zonder wettelijke aanspraak
- persoonlijke gegevens na schriftelijk toestemming

Als de Aanbieder gebruik maakt van marketing, dan houdt de Aanbieder zich aan de "gedragsregels voor marketing". Deze gedragsregels houden in dat de Aanbieder:

a. zichzelf duidelijk en expliciet kenbaar maakt op enig materiaal dat hij gebruikt voor directe marketing richting cliënten;
b. geen gebruik maakt van telefonische marketing, huis-aan-huis verkoop of verkoop op locaties waar cliënten veel aanwezig zijn;
c. duidelijk en expliciet zorgt voor de mogelijkheid voor cliënten om aan te geven dat zij in de toekomst geen marketing materiaal meer willen ontvangen (via post, e-mail of andere methoden);
d. geen diensten binnen deze overeenkomst levert aan cliënten voordat deze daar op basis van wet- en regelgeving aanspraak op kan maken;
e. zich in zijn uitlatingen niet anders voordoet dan als Aanbieder. Hij doet zich bijvoorbeeld niet voor als onderzoeksbureau voor het doen van onderzoek of afnemen van enquêtes bedoeld om producten of diensten aan te bieden;
f. als hij persoonlijke informatie verzamelt van cliënten voor marketing-doeleinden dit expliciet aan de cliënt kenbaar maakt en vraagt om schriftelijke toestemming van cliënt;
g. richting cliënten geen gebruik maakt van zogenaamde agressieve verkooptechnieken.

Regels voor promotie maatschappelijke ondersteuningaanbod

Deze bepaling dient om te voorkomen dat een Aanbieder bewust (of onbewust), in de contractstandaard als verboden aangemerkte activiteit, bij zijn handelen gebruik maakt van de goedgelovigheid, ontbreken van kennis of ervaring van cliënten om zijn aanbod van producten of diensten te promoten. Dat betekent dat de aanbieder zich steeds in zijn hoedanigheid als Aanbieder kenbaar maakt in zijn uitingen, dat specifiek genoemde kanalen en middelen niet mogen worden ingezet, dat geen diensten worden geleverd waarvoor geen opdracht – al dan niet op grond van wet- en regelgeving - van de cliënt rechtstreeks of via de gemeente is ontvangen, dat persoonlijke informatie van de cliënt nimmer zonder uitdrukkelijke (schriftelijke) toestemming voor marketing wordt ingezet en dat nimmer agressieve of misleidende verkoopmethoden jegens de cliënt worden ingezet.

Artikel 3 Marketing - lid 2

Marketingregels gelden ook voor PGB

De Aanbieder houdt zich ook aan deze regels voor marketing als hij naast het leveren van maatschappelijke ondersteuning op basis van deze overeenkomst ook diensten levert of wil leveren op basis van een persoonsgebonden budget aan cliënten van de Gemeente.

Promotieregels gelden ook voor PGB

Het eerste lid is eveneens van toepassing bij levering van diensten door een Aanbieder aan cliënten op basis van een persoonsgebonden budget. Schending van deze bepaling door de Aanbieder levert een tekortkoming in de nakoming op.

Artikel 4 Continuïteit van maatschappelijke ondersteuning - lid 1

Risico's voor continuïteit maatschappelijke ondersteuning terugdringen
- niet-vrijblijvende initiatieven ter verbetering
- aanspreekbaar op nakoming afspraken
- bevorderen vertrouwen tussen contractpartners

De Aanbieder garandeert de continuïteit van de maatschappelijke ondersteuning.

Niet-vrijblijvende afspraken over continuïteitsrisico's

Aanbieders beperken de risico's op discontinuïteit van maatschappelijke ondersteuning in het belang van de cliënten. Wanneer continuïteitsrisico's ontstaan, is het van belang om deze vroegtijdig te signaleren en om ze te beheersen wanneer de ernst ervan toeneemt. Convenantpartijen maken daarom afspraken over het beheersen van continuïteitsrisico's, om de continuïteit van zorg hiermee zoveel mogelijk te herstellen voor betrokken cliënten. Om de mate van urgentie van de continuïteitsrisico's te kunnen duiden kunnen de zes treden van urgentie uit het model van Kruger[3] als basis worden gebruikt. Hoe hoger de trede, hoe groter de urgentie en de dreiging voor de continuïteit:

- Trede 1 – generiek: de aanbieder wordt gemonitord op solvabiliteit, rentabiliteit en liquiditeit, waarbij geen risico's worden gezien.
- Trede 2 – risicovol: de solvabiliteit, rentabiliteit en/of liquiditeit van de aanbieder zijn afnemend.
- Trede 3 – zorgelijk: de solvabiliteit van de aanbieder komt onder de 20% en/of de rentabiliteit is circa break-even en/of er bestaat een lichte druk op de liquiditeit.
- Trede 4 – problematisch: de solvabiliteit van de aanbieder komt onder de 10% en/of de rentabiliteit is verlieslatend en/of er ontstaan achterstanden op de liquiditeit.
- Trede 5 – zeer problematisch: de aanbieder heeft een negatief eigen vermogen en/of is al langer dan een jaar verlieslatend en/of heeft een structurele liquiditeitsachterstand.
- Trede 6 – faillissement: de aanbieder dreigt acuut failliet te gaan.

Naast financiële problemen zijn er ook andere oorzaken voor het ontstaan van zorgelijke continuïteitsrisico's (trede 3). In het samenspel tussen opdrachtgever en opdrachtnemer blijkt dat de situatie rond de continuïteit van hulp ook zorgelijk (trede 3) of (zeer) problematisch (treden 4 en 5) kan worden bij bijvoorbeeld het wegvallen van bestuur, het verliezen van (nadere) opdrachten, een daling van instroom of uitstroom (die leidt tot onder- of overproductie), een hoge ongevalideerde productie, het niet verkrijgen van een kwaliteitscertificaat, een significant verschil van mening over tarieven/aanbesteding en het voeren van rechtszaken, grote personele uitdagingen in bezetting door uitstroom of ziekteverzuim, continuïteitsopmerkingen van banken of accountants, zorgen over de kwaliteit van zorg of sluiting van een afdeling of locatie. Aanbieders dienen goed zicht te hebben op de eigen bedrijfsvoering en eventuele risico's op discontinuïteit. Zij hebben de taak dit met hun opdrachtgevers te bespreken.

[3] Kruger rapportage, Saneringsmaatregelen Jeugdautoriteit, 29 oktober 2019, Bevorderen continuïteit jeugdhulp, pag.13 en 14

Artikel 4 Continuïteit van maatschappelijke ondersteuning - lid 2

Risico-indicatoren en omstandigheden

- financieel
- bestuurlijk
- opgelegde maatregelen

De Aanbieder is verplicht om bij omstandigheden die een risico vormen voor de continuïteit van de maatschappelijke ondersteuning, in het bijzonder als sprake is van de dreigende sluiting van locaties of voorzieningen, of deze op enigerlei wijze (kunnen) bedreigen, in het bijzonder maar niet uitsluitend op financieel en inhoudelijk gebied, de Gemeente meteen van die omstandigheden met inachtneming van privacyregels in kennis te stellen en dit schriftelijk te bevestigen. Hierbij geeft de Aanbieder de Gemeente inzicht in alle relevante stukken die betrekking hebben op de problematiek. De Gemeente heeft het recht om, bij gerede twijfel, een extern (accountants)onderzoek in te stellen.
Partijen merken de omstandigheden in ieder geval aan als risicovol voor de continuïteit van maatschappelijke ondersteuning als:

a. Er gedurende de laatste 3 jaar sprake is (geweest) van materieel negatieve exploitatieresultaten;
b. Er sprake is van (het ontstaan van) liquiditeitsproblemen;
c. Er sprake is van bestuurlijke onrust;
d. Er sprake is van enige bestuursrechtelijke maatregel van de IGJ, enige bestuursrechtelijke maatregel van een gemeente of gemeentelijk toezichthouder, of van een tuchtrechtelijke of strafrechtelijke maatregel.

Partijen voeren overleg over voorgaande en betrekken daarbij – indien nodig – met het oog op de risico’s, de Jeugdautoriteit.

Indicatoren en omstandigheden: aanwijzingen voor risico’s

In het tweede lid sub a t/m d van onderhavige bepaling zijn niet-limitatief indicatoren en omstandigheden opgesomd die aanleiding kunnen zijn tot (een vermoeden van) discontinuïteit in de levering van maatschappelijke ondersteuning. Het betreft de financiële situatie van de Aanbieder en/of bestuurlijke actoren (rapporten die betrekking hebben op de vertegewoordiger van de Aanbieder zijnde bestuurder of toezichthouder), alsmede ten aanzien van de Aanbieder opgelegde maatregelen van bestuursrechtelijke (IGJ, gemeente, belastingdienst, WMO-toezichthouder, ACM), tuchtrechtelijke of strafrechtelijke aard (OM).

Artikel 5 Wachttijden - lid 1

Wachttijden veroorzaakt door meerdere actoren en/of factoren in alle fasen van (voorafgaand aan) de maatschappelijke ondersteuningverlening [4], zoals:

- diversiteit aan soorten hulp
- interactieve proces waarin passende hulp tot stand komt
- ongewisse uitkomst van hulp
- punt in het hulptraject waar men moet wachten
- potentieel samengestelde karakter van hulp

De Aanbieder spant zich in om wachttijden te voorkomen. De actuele Treeknormen zijn van toepassing. Als de Aanbieder niet binnen een specifieke branche valt, dan zijn op hem de Treeknormen Gehandicaptenzorg van toepassing.

Normen voor wachttijden

De Aanbieder heeft een inspanningsverplichting. Wachttijden worden idealiter getoetst aan een norm en voor zover deze niet beschikbaar zijn voor een branche, wordt in dit lid bepaald dat de Treeknormen Gehandicaptenzorg van toepassing zijn. De Treeknorm voor de totale wachttijd is de som van de aanmeld- en behandelwachttijd uitgedrukt in dagen [5]. De normen zijn per branche vastgesteld, waarbij voor de contractstandaard altijd wordt uitgegaan van de laatste versie. De norm voor de Gehandicaptenzorg fungeert hierbij als achtervang. Overschrijding van de toepasselijke norm levert een tekortkoming in de nakoming op, tenzij de Aanbieder kan aantonen zich voldoende te hebben ingespannen.

[4] NJI 4 mei 2017 Wacht maar - Onderzoek naar wachttijden en wachtlijsten in jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning https://vng.nl/sites/default/files/publicaties/2017/201705_wacht_maar_nji_onderzoek.pdf

[5] Door veldpartijen opgestelde normen voor maximaal aanvaardbare wachttijden in de zorg (SER, 2009). Staatssecretaris van Rijn gaf in een Kamerdebat de volgende eenvoudige omschrijving: 'Het zijn afspraken die met de sector zijn gemaakt over redelijke wachttijden.' (Handelingen, 2016, 31839 96).

Artikel 5 Wachttijden - lid 2

Actieve informatieverstrekking
- desgevraagd aan een ieder
- over wachttijden en wachttijdbeheer

De Aanbieder geeft actief informatie aan een ieder die daarom vraagt over wachttijden en het voeren van wachttijdbeheer. In het geval van wachttijden informeert de Aanbieder de Gemeente proactief (dus voor het ontstaan, de ontwikkeling en het einde van de wachttijden).

Proactief informeren over ontstaan, ontwikkeling en einde

Van de Aanbieder wordt verwacht dat deze actief en proactief informeert over wachttijden en het voeren van beheer daaromtrent in elke fase van het proces. De hier aangeduide wachttijden betreffen wachttijden op het niveau van de Aanbieder en betreffen dus niet de wachttijd op het niveau van een individuele cliënt.

Artikel 5 Wachttijden - lid 3

Cliëntenstop uitsluitend ná toestemming gemeente

Een stop toeleiding cliënten (‘cliëntenstop’) ingesteld door Aanbieder in het kader van wachttijden is alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van de Gemeente.

Stop toeleiding na schriftelijke toestemming

Voor een stop toeleiding in te stellen door de Aanbieder is voorafgaande, schriftelijke toestemming van de opdrachtgever (gemeente) vereist. Zie ook artikel 6 van deel 3 in dit document.

Artikel 5 Wachttijden - lid 4

Actieve medewerking Aanbieder aan vinden alternatieve aanbieder

Als de Gemeente vaststelt dat er sprake is van een onaanvaardbare wachttijd, zoals gesteld in het eerste lid van deze bepaling, dan rust op de Aanbieder de verplichting om actief samen met de cliënt een andere Aanbieder te vinden voor de inzet van de benodigde maatschappelijke ondersteuning, tenzij de Aanbieder aantoont dat er geen alternatieve Aanbieders voor de maatschappelijke ondersteuning beschikbaar zijn.

Onaanvaardbare wachttijd

Uitgangspunt is de overeenkomst van opdracht. Daarbij neem je als Aanbieder een bepaalde opdracht aan. Onder die opdracht valt acceptatieplicht zoals ook vermeld in artikel 1, waarbij overigens in lid 1 ook is aangegeven wanneer die acceptatieplicht niet geldt. Aannemen van de opdracht houdt in dat de gemeente als opdrachtgever kan eisen dat ingeval van wachttijd, de Aanbieder zorgt voor een alternatief. Dit is de onderbouwing van de verplichting. Uiteraard mag van de gemeente verwacht worden dat zij medewerking verleent indien nodig. De mate waarin een wachttijd als onaanvaardbaar kan worden aangemerkt, wordt gedefinieerd door de specifieke situatie van de cliënt (ernst, urgentie, tendens), getoetst aan de betreffende Treeknorm. De Aanbieder is in een dergelijke situatie verplicht mee te werken aan het zoeken naar een alternatieve Aanbieder.

Artikel 6 Cliëntenstop door Aanbieder

Oplossen van problematiek vergt meer tijd, capaciteit of middelen dan redelijkerwijs van de Aanbieder kan worden gevergd (uitgezonderd crisis- of acute maatschappelijke ondersteuning).

(Alleen inspannings- en outputgerichte variant waarbij meer dan één Aanbieder of samenwerkingsverband van Aanbieders is gecontracteerd)

Als de Aanbieder voornemens is een 'cliëntenstop' in te stellen voor cliënten die een bepaalde vorm van maatschappelijke ondersteuning willen afnemen, dan gaat hij daarover vooraf tijdig het overleg aan met de Gemeente over een mogelijke oplossing. De Aanbieder is gehouden de Gemeente schriftelijk te informeren over deze 'cliëntenstop' conform de hierover met de Gemeente gemaakte afspraken. Hieronder vallen ook afspraken over een eventueel beschikbaar alternatief en passend aanbod. Dit gebeurt minimaal 10 werkdagen voorafgaand aan de 'cliëntenstop'. De 'cliëntenstop' wordt geëffectueerd na schriftelijke toestemming van de Gemeente.

Aanleidingen: capaciteit, tijd, complexiteit, bestedingsruimte

Aanbieders kunnen diverse overwegingen hebben bij een voornemen tot het instellen van een cliëntenstop. Zo kan de beschikbare personele capaciteit niet toereikend zijn voor het leveren van de hulp, een effect dat kan worden versterkt door bestaande cliënten die langer moeten worden geholpen dan gepland of omdat een situatie complexer is dan voorzien [6]. Ook kan het zijn dat een Aanbieder geen bestedingsruimte meer heeft binnen het door de gemeente toegewezen budget [7]. Verder kan een organisatie zelfs in 'totaal overspannen toestand' verkeren door een hoge werklast, hoog ziekteverzuim, vertrek van medewerkers en lage tarieven en daardoor niet bij machte zijn de gevraagde inspanning te leveren [8]. Als voor het vinden en implementeren van passende oplossingen voor de ontstane of te verwachten problematiek meer tijd, capaciteit of middelen nodig zijn dan door de gemeente redelijkerwijs van de Aanbieder kan worden gevergd, gelet op de vereisten van een tijdige en passende levering van hulp aan de cliënt, is deze verplicht daarvan vijf werkdagen voorafgaand aan de cliëntenstop, met redenen omkleed en voorzien van mogelijke oplossingen, schriftelijk mededeling te doen aan de gemeente conform hierover gemaakte afspraken zoals het zoeken naar en aanbieden van eventueel beschikbaar alternatief aanbod.

---

6 Voorbeeld De Bovenkamer, geraadpleegd op 18 maart 2022, http://de-bovenkamer.nl/waarom-een-clientenstop/

7 Voorbeeld Praktijk Inzicht, geraadpleegd op 18 maart 2022, https://www.praktijk-inzicht.com/algemeen/wat-houdt-een-clientenstop-in/

8 Voorbeeld Jeugdbescherming Brabant in het Brabants Dagblad, geraadpleegd op 18 maart 2022, https://www.bd.nl/brabant/jeugdbescherming-clientenstop-tot-eind-2021~a7d78d7b/

Artikel 7 Zorgweigering en -beëindiging

Weigeren om maatschappelijke ondersteuning te leveren en beëindigen van lopende maatschappelijke ondersteuningverlening:

- ontbrekende expertise
- zwaarwegende redenen
- belangenafweging (waaronder kenmerken cliënt)

De Aanbieder kan dienstverlening aan de cliënt weigeren of beëindigen, mits wet- en regelgeving zich hiertegen niet verzetten. De Aanbieder dient bij opzegging aan de cliënt een opzegtermijn te hanteren van minimaal één kalendermaand en daarnaast actief mee te werken met verwijzers, de Gemeente daaronder begrepen, voor het vinden van een passend alternatief aanbod als één van deze partijen daar om vraagt. De Aanbieder blijft verantwoordelijk voor het leveren van de benodigde maatschappelijke ondersteuning tot een passend alternatief is gevonden of passende overbruggingszorg door de Aanbieder is geregeld.

Deze bepaling ziet op de voorwaarden die voortvloeien uit wet- en regelgeving en de jurisprudentie, actueel ten tijde van het opstellen van de contractstandaard.

Weigering maatschappelijke ondersteuning

Weigering maatschappelijke ondersteuning is het weigeren van maatschappelijke ondersteuning op inhoudelijke gronden voordat de levering is begonnen. De Aanbieder kan maatschappelijke ondersteuning alleen weigeren als sprake is van:

- Gewichtige redenen op grond waarvan de hulpverlening in redelijkheid niet van Aanbieder kan worden gevraagd (zie hierna bij zorgbeëindiging);
- De Aanbieder heeft een toewijzing voor de levering van maatschappelijke ondersteuning gekregen buiten zijn expertisegebied en/of die hij niet met de vereiste kwaliteit kan leveren;
- Uitzonderlijke complexiteit van de hulpvraag, niet passend bij het aanbod van de Aanbieder. Aard en mate van uitzonderlijkheid ten aanzien van de complexiteit dient door de Aanbieder te worden aangetoond en met ter zake doende, feitelijke argumenten onderbouwd.

Beëindiging maatschappelijke ondersteuning

Onder beëindiging maatschappelijke ondersteuning wordt verstaan dat de ingezette zorg door Aanbieder eenzijdig wordt stopgezet. Dit terwijl de zorgvraag nog actueel is. Uitgangspunt is dat voor het beëindigen gewichtige redenen aan de orde zijn.

Gewichtige redenen

Voorbeelden van gewichtige redenen zijn:

- Ernstige mate van bedreiging of intimidatie die de situatie onwerkbaar maakt omdat de persoonlijke veiligheid of vrijheid van de zorgverlener en/of mede-cliënten in gevaar is, ontstaan door of vanwege de cliënt en/of de handelwijze van familie van de cliënt;
- Een onherstelbaar verstoorde vertrouwensrelatie;

- Hygiënische omstandigheden die ernstige gezondheidsrisico's opleveren voor de zorgverlener en/of mede-cliënten;
- Niet nakomen van essentiële verplichtingen of regels, ook niet na herhaaldelijk (schriftelijk) aandringen of waarschuwen door Aanbieder.

Belangenafweging en cliëntkenmerkenBij de besluitvorming door de Aanbieder ter zake is in ieder geval relevant:

- De afweging van de belangen van de cliënt ten opzichte van die van andere cliënten;
- De aandoening van de cliënt dat mogelijk (mede) het gedrag verklaart.

Artikel 8 Wijziging hulpbehoefte

Behoeften aan hulp kunnen (snel) veranderen:

- cliënt
- omstandigheden
- omgeving
- tussentijdse evaluatie

De Aanbieder treedt tijdig in overleg met de cliënt bij wijziging van de hulpvraag, over de aanvraag van een nieuw toewijzingsbesluit bij het college van de Gemeente. Als dit aan de orde is, dan vraagt de Aanbieder in overleg met en namens de Cliënt een nieuw toewijzingsbesluit aan.

Maatschappelijke ondersteuning aanpasbaar qua omvang en inhoud

Uit artikel 2.3.10 Wmo 2015 vloeit voort dat het mogelijk moet zijn in te spelen op een gewijzigde hulpbehoefte. Gemeenten hebben altijd en ongeacht de manier van beschikken de mogelijkheid om een toewijzingsbesluit te wijzigen als de omvang of de inhoud van de maatschappelijke ondersteuning verandert.

De gewijzigde behoefte kan ad hoc ontstaan door ontwikkeling bij de cliënt, door gewijzigde omstandigheden in de omgeving, maar kan ook blijken uit tussentijdse evaluaties en daarmee aanleiding zijn om een beschikking of toewijzing aan te passen. Behoeftes van zich ontwikkelende kinderen kunnen sowieso snel wijzigen waardoor het soms lastig is bij een intake voor een langere periode aard en omvang van de benodigde maatschappelijke ondersteuning exact vast te stellen. Van belang is dat de Aanbieder een wijziging in de hulpverlening steeds in nauw overleg met de cliënt op de behoefte afstemt. Dit geldt voor alle uitvoeringsvarianten. Bij de inspannings- en outputgerichte varianten dient bovendien een daartoe verstrekkend verzoek aan de gemeente te worden gedaan, dit in tegenstelling tot de taakgerichte uitvoeringsvariant waar dit vanwege de niet op individueel cliënteniveau uitgevoerde bekostiging niet aan de orde is. Deze bepaling legt alleen de eerste formele juridische stap vast in het traject voor herziening van een besluit inzake maatschappelijke ondersteuning en laat – indien van toepassing – de rol van de gemeente als casusregisseur onverlet.

Artikel 9 Onderaanneming

Twee varianten: vrijwillig en opgelegd hoofd- en onderaannemerschap

Toelichting (algemeen) op hoofd- en onderaannemerschap
Het Afwegingskader Inkoop Sociaal Domein omschrijft hoofd- en onderaannemerschap als volgt:[9]
"Binnen het sociaal domein kan worden gewerkt met hoofd- en onderaannemerschap. Bij hoofd- en onderaannemerschap zet een aanbieder (de hoofdaannemer) een andere aanbieder (de onderaannemer) in voor (onderdelen van) de te leveren hulp of ondersteuning. De hoofdaannemer is eindverantwoordelijk voor de hulp en regelt de (financiële) verantwoording richting de gemeente (de opdrachtgever). Er zijn aanbieders die vrijwillig voor deze constructie kiezen, maar de constructie kan ook een gevolg zijn van een bepaalde wijze van inkopen door de gemeente. In dit laatste geval spreken we van 'opgelegd' hoofd- en onderaannemerschap."

Cruciale kenmerken van een hoofd- en onderaannemerconstructie zijn [10]:

- De gemeente contracteert één of meer hoofdaannemers;
- Een hoofdaannemer is vaak [11] eindverantwoordelijk voor alle (of een groot deel van de) hulp en ondersteuning voor een inwoner;
- De hoofdaannemer verantwoordt de hulp richting de gemeente;
- De hoofdaannemer zet onderaannemers in daar waar hij zelf de capaciteit of het specialisme niet heeft om een inwoner te ondersteunen;
- De hoofdaannemer fungeert als opdrachtgever richting de onderaannemer; de onderaannemer heeft daarmee geen contractuele relatie met de gemeente;
- Er wordt geen consortium bedoeld; een consortium is een organisatie die de samenwerking van partijen borgt in een separate rechtspersoon.

Bovenstaande tekst sluit – inclusief eventuele discrepanties met in de praktijk gangbare begrippen en definities – aan bij de gepubliceerde handreiking.

---

9 https://www.inkoopsociaaldomein.nl/onderwerpen/hoofdaannemerschap/nieuws/2021/03/23/nu-beschikbaar-afwegingskader-hoofd--en-onderaannemerschap-sociaal-domein, geraadpleegd op 20 maart 2022
10 Afwegingskader Inkoop Sociaal Domein (impact van Hoofd- en onderaannemerschap), pagina 5
11 Sic

Artikel 9 Onderaanneming - lid 1

Onderaanneming uitsluitend na toestemming gemeente

De Aanbieder meldt verleende maatschappelijke ondersteuning in onderaanneming vooraf bij de Gemeente. Alleen met schriftelijke toestemming van de Gemeente kan de Aanbieder onderaannemers inzetten. De Gemeente neemt daarbij wet- en regelgeving in acht.

Toestemming gemeente

Inschakelen van onderaannemers is alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van de gemeente. Deze bepaling is opgenomen omdat tijdens de uitvoering kan blijken dat inschakelen van een onderaannemer noodzakelijk is. Deze bepaling ziet dus niet op de inkoopfase maar op de uitvoering.

Artikel 9 Onderaanneming - lid 2

Hoofdaannemer verantwoordelijk voor nakoming, onderaannemer:
- geen maatregelen van toepassing
- geen lopend onderzoek naar fraude

De inschakeling van een onderaannemer geschiedt voor eigen rekening en risico van de Aanbieder en doet niet af aan de verplichtingen van de Aanbieder uit deze overeenkomst. De onderaannemer dient in ieder geval aantoonbaar in het bezit te zijn van een inschrijving in het Handelsregister. Ook dient geen bestuurs- of strafrechtelijke maatregel van kracht te zijn bij de onderaannemer, dan wel een onderzoek naar vermoeden van fraude bij de onderaannemer plaats te vinden.

Verplichtingen hoofdaannemer en eisen aan onderaannemer

De hoofdaannemer blijft verantwoordelijk voor nakoming van verplichtingen uit de overeenkomst, verder mag er geen bestuurs- of strafrechtelijke maatregel op hem van toepassing zijn, noch mag er sprake zijn van een onderzoek naar een vermoeden van fraude. Een onderaannemer hoeft niet aan dezelfde eisen te voldoen als een hoofdaannemer. De hoofdaannemer moet aan alle eisen voldoen, de onderaannemer alleen aan de eisen die de gemeente van toepassing verklaart.

Artikel 9 Onderaanneming - lid 3

Maatschappelijke ondersteuning voldoet aan dezelfde gestelde eisen

De hoofdaannemer garandeert dat de maatschappelijke ondersteuning door de onderaannemer(s) aan dezelfde eisen voldoet, als die welke aan de maatschappelijke ondersteuning geleverd door de Aanbieder zelf zijn gesteld.

Eisen onderaannemer zoals gesteld aan hoofdaannemer

De hulp die door de onderaannemer wordt geleverd moet voldoen aan de eisen die hieraan aan de hoofdaannemer zijn gesteld.

Artikel 9 Onderaanneming - lid 4

Nadere informatie over - en afspraken met onderaannemer

De hoofdaannemer geeft de Gemeente desgevraagd nadere informatie over de onderaannemer. In voorkomend geval kunnen partijen nadere afspraken maken met betrekking tot de onderaanneming en deze in een addendum vastleggen bij deel 1.

Nadere informatie en afspraken in bijlage bij deel 1

De gemeente heeft de mogelijkheid specifieke afspraken te maken met de hoofdaannemer over de onderaannemer. Deze afspraken worden in een bijlage (addendum) gevoegd bij deel 1 van contractstandaard. Dat is het deel waarin afspraken worden vastgelegd die gelden tussen de gemeente en één Aanbieder (of onderaannemer).

Artikel 9 Onderaanneming - lid 5

Onderaannemers schakelen geen onderaannemers in, tenzij na toestemming.

De hoofdaannemer kan aantonen dat hij met alle onderaannemers afspraken heeft gemaakt die borgen dat zij geen onderaannemer(s) inschakelen voor de uitvoering van de maatschappelijke ondersteuning. Alleen met toestemming van de Gemeente aan de hoofdaannemer is de inschakeling van onderaannemer(s) door een onderaannemer toegestaan.

Inschakelen onderaannemer door onderaannemer

Onderaannemers mogen niet op hun beurt onderaannemers inschakelen. De hoofdaannemer borgt dit door middel van aantoonbare afspraken met zijn onderaannemers. Uitzondering hierop is mogelijk na (schriftelijke) toestemming van de gemeente.

Hoofdstuk 2
Informatievoorziening, overleg en uitwisseling gegevens

Artikel 10 Informatievoorziening aan de gemeente - lid 1

Informatiebehoefte gemeente:

- niet meer informatie eisen dan o.g.v. wettelijke taakuitoefening noodzakelijk
- voor alle Aanbieders op een eenduidige manier geregeld

De Aanbieder verstrekt het College desgevraagd de gegevens, waaronder eveneens kunnen worden verstaan persoonsgegevens zoals bepaald in de Algemene verordening gegevensbescherming, indien en voor zover die noodzakelijk zijn voor het doelmatig, doeltreffend en op samenhangende wijze uitoefenen van haar taken in het kader van de Wmo 2015 en de wettelijke voorschriften die betrekking hebben op de levering van de maatschappelijke ondersteuning, en voorzover de Aanbieder daartoe gehouden is op grond van de Wmo 2015 of anderszins gegevensverstrekking aan het College door de Aanbieder op grond van de Wmo 2105 is toegestaan. Het College vraagt geen gegevens uit indien zij zelf of het Centraal Bureau voor de Statistiek over deze gegevens beschikt en de gegevens gebruikt kunnen worden ten behoeve van deze doelen en neemt daarbij het uitgangspunt in acht dat de uitvraag niet tot vermijdbare administratieve lasten leidt.

Benodigde Informatie over uitvoering en levering

Het College kan taken voortvloeiend uit de Wmo 2015 en wettelijke voorschriften[12] in verband met de opdracht en levering van maatschappelijke ondersteuning alleen goed uitvoeren als het kan beschikken over passende, betrouwbare en actuele informatie over elk van deze taken, de opdracht en levering. Daarbij is het tegelijkertijd van belang er voor te waken de Aanbieder administratieve lasten op te leggen die vermijdbaar zijn. Met andere woorden moet de door het College gevraagde informatie betrekking hebben op een als zodanig aanwijsbare wettelijke taak en daaruit voortvloeiende doelbinding, de hiermee verband houdende opdracht en levering, moet de gevraagde informatie proportioneel (niet meer dan noodzakelijk) zijn en niet op een andere minder ingrijpende wijze door het College te verkrijgen, bijvoorbeeld bij het CBS of reeds verkregen, bijvoorbeeld via berichtenuitwisseling volgens de actuele versie van de landelijke i-Standaarden.

[12] Artikel 5.1.1 Wmo 2015

Artikel 10 Informatievoorziening aan de gemeente - lid 2

Actieve, wederzijds relevante informatieverstrekking met betrekking tot de levering van maatschappelijke ondersteuning

Partijen verschaffen elkaar actief de informatie die nodig is voor de uitvoering van deze overeenkomst en de wettelijke voorschriften die betrekking hebben op de levering van de maatschappelijke ondersteuning. De Aanbieder beschikt over een systeem van informatievoorziening dat borgt dat de Aanbieder periodiek beschikbaar komende informatie over de Aanbieder, de door hem geleverde maatschappelijke ondersteuning en de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning met inachtneming van de relevante kwaliteitskaders terstond aan de Gemeente ter beschikking stelt. De Gemeente verschaft geen bedrijfsvertrouwelijke informatie over andere Aanbieders, tenzij de Gemeente wettelijk verplicht is die informatie openbaar te maken.

Tenzij de betreffende informatie beschikbaar is via een openbaar toegankelijke bron, handelt de Aanbieder passend binnen de kaders van wet- en regelgeving ter zake van de bescherming van persoonsgegevens, als volgt:

a. Wanneer bij de Aanbieder een onderzoek door een toezichthouder waaronder een Wmo-toezichthouder, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, de Belastingsdienst en/of de Autoriteit Consument en Markt heeft plaatsgevonden, danwel rapporten zijn uitgebracht die betrekking hebben op de vertegewoordiger van de Aanbieder zijnde bestuurder of toezichthouder, dan informeert de Aanbieder de Gemeente hierover en stuurt een afschrift van het onderzoek en de eventuele te nemen maatregel door de toezichthouder voor zover deze niet openbaar zijn. Als de betreffende toezichthouder voornemens is maatregelen te treffen moet de Aanbieder de Gemeente per omgaande hierover informeren. De Aanbieder stemt ermee in dat de Gemeente deel kan nemen aan de bestuursgesprekken tussen de betreffende toezichthouder en de Aanbieder, als de situatie daar aanleiding toe geeft.
b. De Aanbieder plaatst openbare rapporten van toezichthouders de Wmo-toezichthouder, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, de Belastingsdienst en/of de Autoriteit Consument en Markt goed vindbaar voor de cliënt op de website van de Aanbieder zodra deze beschikbaar zijn.
c. Nader inzicht in de financiële vermogenspositie (inclusief solvabiliteit, rentabiliteit, liquiditeit) en bedrijfsvoering van de eigen onderneming, de in groepsverband verbonden ondernemingen en de door de Aanbieder gecontracteerde onderaannemer(s).
d. De gegevens met betrekking tot de productieverantwoording en een accountantsverklaring. Een accountantsverklaring kan achterwege blijven, als de jaaromzet van de Aanbieder, voor wat betreft geleverde maatschappelijke ondersteuning in het kader van de Wmo 2015, in totaal lager is dan EUR 125.000,00, tenzij sprake is van een afwijkende materialiteit.

Transparante, actieve informatieverstrekking: periodiek en zo nodig ad hoc

Dit artikel beoogt te regelen dat de gemeente geen informatie met derden deelt behoudens wettelijke verplichtingen.

De gemeente heeft vertrouwen in een Aanbieder als deze haar van alle informatie voorziet die zij nodig heeft voor haar oordeel over de zorginstelling, terwijl de Aanbieder de gemeente vertrouwt als hij het gevoel heeft eerlijk en rechtvaardig te worden beoordeeld. Vertrouwen fungeert als een substituut bij gebrek aan informatie. Dit vraagt van de Aanbieder te allen tijde (gevraagd en ongevraagd, ad hoc en periodiek) de beschikking te hebben over de mogelijkheden en middelen om medewerking te kunnen en willen verlenen in het voorzien in de benodigde informatie over de Aanbieder zelf en de kwaliteit van de geleverde maatschappelijke ondersteuning. De bepaling benadrukt dat, tenzij openbaarmaking verplicht is, de gemeente geen bedrijfsvertrouwelijke informatie die betrekking heeft op de Aanbieder aan andere Aanbieders mag verschaffen.

Handelwijzen op initiatief van de Aanbieder:

- Sub a) beschrijft de wijze waarop de Aanbieder dient te handelen als een onderzoek van een toezichthouder heeft plaatsgevonden.
- Sub b) legt het vereiste op aan de Aanbieder dat openbare rapporten van toezichthouders vindbaar en beschikbaar zijn voor inzage door de cliënt(en).
- Sub c) definieert de financiële indicatoren die moeten worden gerapporteerd, aangevuld met informatie over de bedrijfsvoering en de aard, omvang en besteding van eventuele bestemmingsreserves voor zover deze besteding geen betrekking heeft op de compensatie van negatieve exploitatieresultaten. Gemeente en Aanbieder kunnen in voorkomende gevallen, in onderling overleg, een bestemmingsreserve inzetten voor een specifiek doel.
- Sub d) De maatschappelijke verantwoording door de Aanbieder gaat in op de naleving van de Wmo 2015 over het voorafgaande jaar. Centrale thema's zijn de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning, de kwaliteit van de uitvoering van de taken, het klachtrecht en de medezeggenschap. [Vraag: hoe willen gemeenten dit geregeld hebben?]

Artikel 10 Informatievoorziening aan de gemeente - lid 3

Melden aan de gemeente, van calamiteiten en geweld bij de verlening van maatschappelijke ondersteuning

De Aanbieder meldt calamiteiten en geweld bij de verlening van maatschappelijke ondersteuning onverwijld aan de gemeentelijk toezichthouder.

Melden van calamiteiten

Aanbieders zijn op grond van artikel 3.4 van de Wmo 2015 verplicht een calamiteit en geweld bij de gemeentelijk toezichthouder te melden. Ten behoeve van de aanbieders definieert de Wmo 2015 in artikel 1.1.1 lid 1 een calamiteit als: “Een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis die betrekking heeft op de kwaliteit van een voorziening en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een cliënt heeft geleid.” Artikel 3.4 Wmo 2015 bepaalt welke gegevens de Aanbieder bij een melding moet en mag overleggen.

Artikel 11 Archiefmateriaal

Bij beëindiging van de overeenkomst: borgen van de overdracht van lopende dossiers aan de door de gemeente aangewezen organisatie.

De Aanbieder bewaart de persoonsgegevens in het dossier, overeenkomstig de in artikel 5.3.4 lid 1 Wmo 2015 gestelde termijn. Vernietiging door de Aanbieder, voor het einde van deze termijn anders dan op grond van artikel 5.3.5 Wmo 2015 is niet toegestaan. Bij beëindiging van de overeenkomst draagt de Aanbieder zorg voor de overdracht in goede, geordende en toegankelijke staat van de lopende dossiers, aan de organisatie die de gemeente aanwijst. Bij beëindiging van de bedrijfsvoering draagt de aanbieder er zorg voor dat ook de gesloten dossiers in overeenstemming met de Wmo 2015 in goede, geordende en toegankelijke staat bewaard blijven.

Dossiers bij overdracht in goede, geordende, toegankelijke staat

De Wmo 2015 schrijft een bewaartermijn van de persoonsgegevens in het dossier over de verleende maatschappelijke ondersteuning voor van vijftien jaar gerekend vanaf het tijdstip dat de laatste wijziging is aangebracht of zoveel langer als redelijkerwijs uit de zorg van een goed maatschappelijke ondersteuningsverlener voortvloeit[13]. Deze bepaling dient om te borgen dat bij beëindiging van de overeenkomst tussen gemeente en aanbieder, de dynamische dossiers op de voorgeschreven wijze (goede, geordende en toegankelijke staat) en voor zover de verstrekking noodzakelijk is voor de door hen in dat kader te verrichten werkzaamheden worden overgedragen aan een andere daartoe door de gemeente aangewezen opvolgende Aanbieder.[14]

[13] Artikel 5.3.4, eerste lid, Wmo 2105
[14] Artikel 5.3.3, derde lid, Wmo 2015

Hoofdstuk 3 iWmo

Artikel 12 iWmo

Verplicht gebruik elektronisch berichtenverkeer voor toewijzen, starten, stoppen, declareren, en leveren van maatschappelijke ondersteuning (producten, diensten of resultaten).

Alleen inspanningsgericht en outputgerichte uitvoeringsvariant

Partijen handelen volgens de meest actuele voorschriften zoals vastgelegd in het Informatiemodel i-Standaarden, gepubliceerd op de website van Zorginstituut Nederland. In dit Informatiemodel staan de bedrijfs-, operationele - en technische regels en standaarden. De Aanbieder zorgt ervoor dat hij beschikt over adequaat werkende software zodat hij aan zijn verplichtingen op het gebied van registratie, communicatie en verantwoording kan voldoen, zoals vermeld in het Informatiemodel en in het actuele en voor de uitvoeringsvariant van toepassing zijnde Standaard Administratieprotocol van het Ketenbureau i-Sociaal Domein en eventuele nadere richtlijnen, zoals van het Zorginstituut Nederland. De Aanbieder draagt zorg voor een tijdige, juiste en volledige aanlevering van berichten in het iWmo berichtenverkeer aan de Gemeente. De Gemeente draagt zorg voor een tijdige, juiste en adequate administratie.

Verplichte toepassing informatiestandaard Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

Artikel 3j Uitvoeringsregeling Wmo 2015 stelt dat het college voor de bekostiging van maatschappelijke ondersteuning gebruik kan maken van de inspanningsgerichte en outputgerichte uitvoeringsvariant[15]. Lid 2 van dat artikel stelt dat áls het college van een van deze uitvoeringsvarianten gebruikt maakt, het gehouden is de voor de wijze van financiering, de administratieve processen en de gegevensuitwisseling de iWmo-standaard[16] toe te passen. Het derde lid expliciteert wat de wetgever verstaat onder toepassing van de iWmo namelijk dat er in ieder geval overeenkomstig de iWmo, elektronisch berichtenverkeer is tussen gemeenten en Aanbieders bij het toewijzen en declareren en leveren van producten, diensten of resultaten. Hieruit volgt dat het iWmo-berichtenverkeer dus niet verplicht is gesteld bij toepassing van de taakgerichte uitvoeringsvariant.

Deze bepaling is de contractuele uitwerking van artikel 3j Uitvoeringsregeling Wmo 2015. De verplichtingen gelden wederzijds, als de ene partij niet ‘levert’ kan de andere partij niet ‘presteren. Zowel de Aanbieder als de gemeente moeten zich aan de standaarden aan houden. De standaard omvat onder meer afspraken over processen en gegevens die moeten voldoen aan regels die weer zijn onderverdeeld in uitgangspunten, bedrijfsregels, invulinstructies, condities, technische regels en constraints[17]. Voor een passende uitvoering van de contractuele afspraken is een adequate communicatie, informatie- en (elektronische) gegevensuitwisseling vereist tussen de deelnemende partijen. Naast de softwareleveranciers die aan beide zijden van de keten een belangrijke rol vervullen, vereist dit van gemeenten en aanbieders de nodige aandacht op verschillende niveaus en om deskundige inzet van inhoudelijke, functionele en technische expertise. Per uitvoeringsvariant is een standaard administratieprotocol beschikbaar dat helpt bij een passende implementatie van de

[15] Zorginstituut Nederland, https://www.istandaarden.nl/binaries/content/assets/istandaarden/iwmo/handreiking-uitvoeringsvarianten-iwmo-en-ijw.pdf, geraadpleegd op 10 november 2023

[16] Zorginstituut Nederland, https://www.istandaarden.nl/iwmo geraadpleegd op 10 november 2023

[17] Zorginstituut Nederland, https://www.istandaarden.nl/over-istandaarden/istandaarden/begrippenlijst, geraadpleegd op 10 november 2023

afspraken en een soepele werking van het berichtenverkeer tussen gemeenten en Aanbieders.

Hoofdstuk 4
Declaratie en betaling

Artikel 13 Onverschuldigde betaling

Onverschuldigde betalingen gedurende de duur van de overeenkomst of enig voorafgaand jaar: verjaringstermijnen van toepassing.

Ten onrechte gedane betalingen gedurende de duur van de overeenkomst of gedaan in enig voorafgaand jaar leiden tot ten minste terugvordering van hetgeen onterecht is voldaan, vermeerderd met wettelijke rente en te maken kosten, al dan niet verrekend met nog openstaande dan wel toekomstige declaraties.

Terug te vorderen, niet verschuldigde betaling inclusief rente en kosten

Als bijvoorbeeld geld wordt overgeboekt naar een verkeerd rekeningnummer of een declaratie per abuis twee keer wordt betaald, dan kan dit bedrag teruggevorderd worden door een beroep te doen op een onverschuldigde betaling[18]. Voor een onverschuldigde betaling geldt een verjaringstermijn van 5 jaar die begint te lopen op het moment dat de schuldeiser (de gemeente) weet dat er een onverschuldigde betaling heeft plaatsgevonden en deze weet wie de betaling heeft ontvangen. De vordering verloopt in ieder geval 20 jaar na de onverschuldigde betaling (absolute verjaringstermijn)[19]. Deze bepaling is een aanvulling op de Algemene inkoopvoorwaarden van de VNG: “Lex specialis derogat legi generali” ; (een bijzondere bepaling gaat voor op een algemene bepaling).

[18] Artikel 6:203 Burgerlijk Wetboek
[19] Artikel 3:307 Burgerlijk Wetboek

Artikel 14 Declaratie en betaling van de geleverde maatschappelijke ondersteuning

Declaratie en betaling van geleverde maatschappelijke ondersteuning op cliënteniveau.

Partijen verplichten zich, in aanvulling op afspraken gemaakt in deel 1 en/of deel 2 van de overeenkomst, te handelen volgens het actuele en voor de uitvoeringsvariant van toepassing zijnde Standaard Administratieprotocol van het Ketenbureau i-Sociaal Domein.

Declareren op cliënteniveau conform iWmo-standaard

Een declaratie is een verantwoordingsdocument waarin een geleverde dienst of geleverd product wordt weergegeven[20]. Het landelijk berichtenverkeer ondersteunt uitsluitend de uitwisseling van declaratieberichten op basis waarvan gemeenten hun betalingen aan Aanbieders (dienen te) verrichten. Voor de inspanningsgerichte en outputgerichte uitvoeringsvariant zijn standaard administratieprotocollen (SAP) vastgesteld waarin de iWmo-standaard ook voor het declareren is uitgewerkt in een op de uitvoeringspraktijk gerichte instructie ten behoeve van de administratieve verwerking en de vertaling van de contractuele afspraken naar de inrichting van de applicaties, processen, gegevens, het berichtenverkeer, waaronder de geldende termijnen en de van toepassing zijnde overige voorschriften zoals toegelicht bij artikel 12 in dit deel van de contractstandaard. De declaratieprocessen zijn beschreven in de paragrafen 2.5 van de standaard administratieprotocollen inspanningsgericht en outputgericht. Bij de taakgerichte uitvoeringsvariant is geen sprake van declaraties op cliënteniveau. De taakgerichte uitvoeringsvariant kent drie implementatiewijzen:

- één met gebruik van berichtenverkeer waarbij alleen de Start- en Stopberichten worden gebruikt,
- één met gebruik van berichtenverkeer waarbij het volledige berichtenverkeer wordt gebruikt (uitgezonderd de declaratieberichten) en
- één zonder gebruikmaking van het berichtenverkeer.

[20] Zorginstituut Nederland, https://informatiemodel.istandaarden.nl/2020/object_7.html?object=154650, geraadpleegd op 29 maart 2022

Artikel 15 Uitgangspunten voor betaling - lid 1

Vergoeding maatschappelijke ondersteuning cf. deel 1 en/of 2 + bijlagen

De vergoeding van de maatschappelijke ondersteuning vindt plaats overeenkomstig de afspraken die partijen hebben gemaakt in deel 1 en/of 2 van deze overeenkomst inclusief relevante bijlagen.

Vergoeding omvat afspraken over kernbeding, aanvullende afspraken en bijlagen

Dit eerste lid bepaalt waarop de vergoeding van gemeenten aan Aanbieders betrekking heeft. Dat betreft in ieder geval het kernbeding (maatschappelijke ondersteuning, kwaliteitsvereisten en prijs) zoals omschreven in deel 1 (gemeente-individuele aanbieder) van de contractstandaard, maar ook de aanvullende afspraken omschreven in deel 2 (gemeente-alle gecontracteerde aanbieders) inclusief eventuele afspraken die in bijlagen hierover zijn vastgelegd.

Artikel 15 Uitgangspunten voor betaling - lid 2

Kosten voortvloeiend uit de afspraken in deel 2 van de contractstandaard zijn verdisconteerd in de prijs van de geleverde maatschappelijke ondersteuning.

De Gemeente vergoedt alleen de gerealiseerde maatschappelijke ondersteuning zoals beschreven in Deel 1 en Deel 3, artikel 1.

Kosten voor afspraken verdisconteerd in prijs geleverde maatschappelijke ondersteuning

Dit tweede lid van deze bepaling expliciteert dat betaling plaatsvindt van maatschappelijke ondersteuning waarvoor de Aanbieder is gecontracteerd (kernbeding) en dat door de Aanbieder is verleend (geleverd) aan de cliënt die op grond van de daarvoor gestelde wettelijke bepalingen of gemeentelijke regelgeving naar hem is verwezen. Een en ander in overeenstemming met artikel 1 (levering van maatschappelijke ondersteuning) van deel 3 van deze contractstandaard. De redactie van lid 2 van dit artikel bepaalt dat kosten voor de aanbieder die voortvloeien uit de afspraken in deel 2 en eventuele bijlagen, zijn verdisconteerd in de prijs van de daadwerkelijk aan de cliënt geleverde maatschappelijke ondersteuning[21].

[21] Een en ander valt buiten de reikwijdte van de Handreiking ‘Inzicht in Tarieven’ en is daaraan derhalve niet strijdig.

Hoofdstuk 5
Fraude, integriteit, niet nakoming en geschillen

Artikel 16 UBO (Ultimate Benifical Owner)

Toelichting op het UBO-register

Op 27 september 2020 is het UBO-register voor vennootschappen en andere juridische entiteiten in werking getreden. Het UBO-register is onderdeel van het handelsregister. Bij inschrijving van nieuw opgerichte entiteiten in het handelsregister dienen de uiteindelijk belanghebbenden van die entiteiten in het UBO-register te worden ingeschreven[22].

De volgende informatie moet worden ingeschreven in het UBO-register, waarvan publiek toegankelijk:

- naam;
- geboortemaand, geboortejaar,
- woonstaat en nationaliteit;

aard en omvang van het gehouden economisch belang (dit ziet enkel op aandelen, stemrechten of eigendomsbelang, in bandbreedtes van 25%);

- geboortedag, geboorteplaats, geboorteland en woonadres;
- BSN / buitenlands fiscaal identificatienummer (TIN);
- afschriften van documenten op grond waarvan de voormelde persoonsgegevens zijn geverifieerd (bijv. kopie paspoort);
- afschriften van documenten waaruit de aard en omvang van het door de UBO gehouden economisch belang blijken [23]

Het UBO-register is van belang in het kader van het voorkomen van fraude met zorggelden. Het register maakt zichtbaar wie de uiteindelijke ontvanger is van de winsten van een onderneming.

[22] Kamer van Koophandel, https://www.kvk.nl/inschrijven-en-wijzigen/ubo-opgave/zijn-de-gegevens-van-ubos-in-het-ubo-register-openbaar/, geraadpleegd op 29 maart 2022

[23] Handelsregisterbesluit 2008, artikel 35b lid 2, https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2020-339.html, geraadpleegd op 29 maart 2022

Artikel 16 UBO - lid 1

Aanbieder verantwoordelijk voor UBO-registratie

De Aanbieder heeft geen UBO('s) die onder een wettelijke sanctieregeling zoals bedoeld in lid 2 van dit artikel valt/vallen.

Gevolgen voor Aanbieder met UBO die voorkomt op een sanctielijst

Deze bepaling sluit Aanbieders met een UBO die voorkomt op een sanctielijst, uit van de levering van maatschappelijke ondersteuning [24] en legt de verantwoordelijkheid voor de registratie in het Handelsregister primair bij de Aanbieder. Het Handelsregisterbesluit 2008 kent geen uitzondering voor Aanbieders. De Sanctiewet 1977 is van toepassing op een ieder. De Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) is niet relevant voor deze bepaling.

Let wel, de Aanbieder registreert zelf de UBO in het Handelsregister.
De opdrachtgever wordt daarom geadviseerd zich actief op te stellen voor wat betreft de controle op de naleving van de UBO-registratie en de sanctielijstvermeldingen.

[24] Voorbeelden van sanctielijsten, https://companyinfo.nl/compliance-wiki/sanctielijst/, geraadpleegd op 29 maart 2022

Artikel 16 UBO - lid 2

Geen betalingen als UBO is vermeld op sanctielijst:
- Gemeente gebruikt landelijk UBO-register voor controle
- Aanbieder verstrekt indien noodzakelijk op eerste verzoek UBO-gegevens

Onverminderd hetgeen bepaald is in lid 1, betaalt de Gemeente nooit aan een Aanbieder waarvan de UBO('s) is/zijn vermeld op een sanctielijst behorend bij de Sanctiewet en -regelgeving. Om dit te kunnen controleren maakt de Gemeente onder andere gebruik van het landelijk UBO-register. De Aanbieder draagt daartoe – als voor hem een registratieplicht geldt – zorg voor een juiste UBO-registratie in het landelijk UBO-register. Mocht de Gemeente de UBO('s) niet zelf, onder andere door gebruikmaking van het landelijk UBO-register, kunnen vaststellen dan verstrekt de Aanbieder op eerste verzoek van de Gemeente deze informatie aan de Gemeente.

Geen betalingen aan Aanbieder met UBO op sanctielijst

Een belangrijk gevolg voor een Aanbieder met een UBO die voorkomt op een sanctielijst is dat de opdrachtgever geen betalingen verricht, ook niet als de betaling betrekking heeft op reeds geleverde maatschappelijke ondersteuning. Verder legt– onverlet het uitgangspunt dat gemeenten dit register in beginsel zelf (kunnen) raadplegen – in dit tweede lid de verplichting aan de Aanbieder op om na een eerste verzoek daartoe, de gegevens van een UBO aan de gemeente te verstrekken. Zie ook de toelichting bij het voorgaande lid van deze bepaling: de Sanctiewet 1977 is van toepassing op een ieder. De Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) is niet relevant voor deze bepaling.

Artikel 16 UBO - lid 3

Ook bij een geldige overeenkomst wordt nooit betaald als:

- geen UBO bekend is gemaakt
- als de UBO voorkomt op een sanctielijst

Onverminderd de geldigheid van deze overeenkomst betaalt de Gemeente nooit aan een Aanbieder die zijn UBO niet bekend maakt of waarvan een UBO onder een wettelijke sanctieregeling valt.

Geen UBO of UBO op sanctielijst, geen betalingen

Deze bepaling legt aan de Aanbieder de verplichting op gegevens betreffende UBO's aan de gemeente te verstrekken, omdat anders geen betalingen worden gedaan.
Ook worden geen betalingen gedaan aan Aanbieders die een (geregistreerde) UBO hebben die tevens voorkomt op een van de sanctielijsten. De inschatting is dat de administratieve lasten van deze bepaling zijn beperkt zijn, omdat de Aanbieders altijd hun UBO moeten registreren. Het UBO register is bedoeld ter voorkoming van misbruik van het financiële stelsel, zoals fraude, witwassen en financieren van terroristische activiteiten. Zie ook de toelichting bij voorgaande leden van deze bepaling: de Sanctiewet 1977 is van toepassing op een ieder. De Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) is niet relevant voor deze bepaling.

Artikel 16 UBO - lid 4

UBO niet te achterhalen én Aanbieder na 1e verzoek geen UBO-informatie verstrekt:
- mogelijkheid betalingen op te schorten
- totdat de juiste informatie is verkregen

Indien de Gemeente de UBO('s) van de Aanbieder niet kan achterhalen en de Aanbieder na het eerste verzoek van de Gemeente geen informatie verstrekt over de UBO('s) zoals bedoeld in lid 2, dan heeft de Gemeente de mogelijkheid om betalingen aan de Aanbieder op te schorten totdat de Gemeente toereikende informatie over de UBO('s) van de Aanbieder heeft verkregen.

Bij ontoereikende UBO-informatie wordt betaling opgeschort

Mocht om welke reden ook, de gemeente niet (kunnen) beschikken over de vereiste informatie met betrekking tot de UBO(‘s) van de Aanbieder, dan schort de gemeente betalingen voor eventueel reeds geleverde maatschappelijke ondersteuning op tot deze over alle vereiste en benodigde informatie beschikt. De aanleververplichting en bewijslast rust op de Aanbieder. De inschatting is dat de administratieve lasten van deze bepaling beperkt zijn, omdat de Aanbieders altijd hun UBO moeten registreren.

Artikel 17 Toezicht en handhaving - lid 1

Materiële controle en fraudeonderzoek:
- wat betekent het?
- wanneer is het van toepassing?
- hoe wordt het uitgevoerd?
- welke voorwaarden gelden?

De Gemeentelijk toezichthouder is gerechtigd tot het houden van toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid conform hoofdstuk 6, Wmo 2015.

De gemeentelijk toezichthouder houdt toezicht

Op basis van de Wmo 2015, artikel 6.1, wijst het college personen aan die toezicht houden op de naleving van het bij of krachtens de Wmo 2015 bepaalde. In tegenstelling tot de Jeugdwet waar de gemeente alleen bevoegd is tot onderzoek naar de rechtmatigheid (materiële controle, fraude-onderzoek), is binnen de Wmo 2015 de gemeente ook bevoegd tot onderzoek naar de kwaliteit. Dit artikel bevestigt deze wettelijke bevoegdheid. Het is aan de gemeente om lokaal vast te leggen hoe de toezichthouder zijn taak moet vervullen. De gemeentelijke toezichthouder is ook bevoegd tot het verrichten van fraude-onderzoek. Fraudeonderzoek is gedefinieerd als een onderzoek waarbij de toezichthouder nagaat of degene die bij de gemeente een bedrag voor (geleverde) maatschappelijke ondersteuning in rekening brengt, valsheid in geschrifte, bedrog, benadeling van rechthebbenden of verduistering pleegt of tracht te plegen ten nadele van de gemeente, met het doel een betaling of ander voordeel te verkrijgen waarop hij geen recht heeft of kan hebben[25].

De omstandigheden en voorwaarden waaronder, de reikwijdte en diepgang van de onderzoeken, de wijze waarop en door wie de onderzoeken worden uitgevoerd, de eisen aan de uitvoerende functionarissen en/of beroepsbeoefenaren en met wie welke gegevens mogen worden gedeeld, is uitgewerkt in een handreiking Wmo-toezicht[26].

[25] Wij hebben in de formele documenten alleen kunnen terugvinden dat de gemeente onderzoek doet naar fraude. Wij hebben geen bevoegdheden gevonden om ook werkelijk fraude vast te stellen (als in besluitvorming). Onze aanname is dat de gemeentelijke toezichthouder op basis van Titel 5.2 Awb fraude kan vaststellen. Zie ook het derde lid van deze bepaling.

[26] VNG, Handreiking voor Wmo-toezicht, https://vng.nl/nieuws/nieuwe-handreiking-voor-wmo-toezicht , geraadpleegd op 26 april 2023.

Artikel 17 Toezicht en handhaving - lid 2

Bij fraude

- geen vergoeding
- wel leveringsplicht

De Aanbieder verliest bij fraude het recht op vergoeding uit hoofde van deze overeenkomst voor dat deel van de levering van maatschappelijke ondersteuning waarbij fraude is vastgesteld, onverminderd zijn verplichting maatschappelijke ondersteuning te blijven leveren.

In geval van fraude: geen vergoeding, wel leveringsplicht maatschappelijke ondersteuning

Als de gemeente fraude door de Aanbieder constateert[27,28] mag de cliënt daarvan geen nadeel ondervinden. De levering van de maatschappelijke ondersteuning aan de cliënt moet daarom ongestoord worden voortgezet, echter komt het recht op vergoeding door de gemeente, voor dat deel van de levering waarop de fraude betrekking heeft, te vervallen. De betaling is, zo lang sprake is van deze situatie, door of namens de Aanbieder niet rechtens afdwingbaar.

[27] Indien voorschriften tevens strafrechtelijk kunnen worden gehandhaafd, zullen naast toezichthoudende ambtenaren ook opsporingsambtenaren de overtreding kunnen vaststellen. Deze ambtenaren moeten, indien zij een strafbaar feit constateren, in plaats van een rapport een ambtsedig proces verbaal opmaken (art. 152 Wetboek van Strafvordering).

[28] Onze aanname is dat de gemeentelijk toezichthouder op basis van Titel 5.2 Awb fraude kan vaststellen.

Artikel 17 Toezicht en handhaving - lid 3

Melding van (vermoeden van) fraude door het college bij het Openbaar Ministerie

De Gemeente meldt fraude en andere strafbare feiten bij het Openbaar Ministerie.

Fraude wordt gemeld bij OM

De aanname is dat de gemeentelijk toezichthouder op grond van Titel 5.2 Algemene wet bestuursrecht, fraude kan vaststellen. De gemeentelijk toezichthouder dient bij verordening te zijn aangewezen[29]. De Gemeente ziet toe op rechtmatigheiden kwaliteit.

OM: Gemeenten (openbare colleges en ambtenaren) die bij de uitvoering van hun taken kennis krijgen van een misdrijf[30] waarbij sprake is van een inbreuk op of onrechtmatig gebruik van een regeling waarvoor de gemeente verantwoordelijk is of waarvan de zorg voor de naleving aan hen is opgedragen, zijn verplicht daarvan onmiddellijk melding te doen aan de officier van justitie of aan een van zijn hulpofficieren. De stukken die op de zaak betrekking hebben moeten daarbij worden overhandigd[31].

[29] https://vng.nl/vragen-en-antwoorden/is-de-grondslag-voor-een-toezichthouder-jeugd-opgenomen-in-de-modelverordening-maatschappelijke ondersteuning, geraadpleegd op 2 juni 2022

[30] De gemeente stelt geen misdrijf vast. Maar kan wel signalen krijgen dat sprake is van een misdrijf. De gemeentelijk toezichthouder kan hier ook kennis van nemen. In deze gevallen kan de gemeente het OM informeren. Het is zelfs een wettelijke verplichting (162 Sv).

[31] Artikel 162 lid 1 aanhef jo. sub c. Wetboek van Strafvordering

Artikel 18 Niet nakoming - lid 1

Gevolgen niet nakoming
- belang van duidelijke afspraken
- in gebrekestelling
- verzuim

Als de Aanbieder tekortschiet in de nakoming van één of meer verplichtingen uit deze overeenkomst stelt de Gemeente hem in gebreke, tenzij nakoming van de betreffende verplichting al blijvend onmogelijk is, in welk geval de Aanbieder onmiddellijk in verzuim is.

Gevolgen van niet nakomen van verplichtingen uit de overeenkomst

Deze bepaling is beperkt tot het in verzuim brengen van de Aanbieder en het mogelijk maken van juridische remedies. Dit staat los van artikel 17 lid 2, waarbij dit niet nodig is. Bij niet nakoming van de afspraken blijkt het belang van een goed opgestelde overeenkomst van opdracht. Niet nakoming is alleen aantoonbaar als de afspraken voor zowel de gemeente als de Aanbieder duidelijk en concreet zijn vastgelegd. Als bijvoorbeeld geen duidelijke termijn is gesteld of expliciete afspraken over de hulp zijn gemaakt door de gemeente, zal het moeilijk worden de Aanbieder te verwijten dat deze niet tijdig of niet de afgesproken hulp aan een cliënt heeft geleverd. Deze bepaling wijkt af van de Algemene inkoopvoorwaarden van de VNG.

Als sprake is van niet nakoming, volgt eerst een ingebrekestelling (een schriftelijke aanmaning) en komt de Aanbieder de afspraken dan nog niet na, dan is deze in verzuim.

Van **verzuim** is sprake gedurende de tijd dat de afspraken niet zijn nagekomen terwijl dat wel had gemoeten, tenzij[32]:
- de vertraging niet is toe te rekenen aan de Aanbieder;
- nakoming niet meer mogelijk zal zijn.

Voor zover voor deze bepaling relevant, kan gebruik worden gemaakt van een van de escalatieladders (gemeenten en Aanbieders), beschreven in het inkoopdocument.

[32] Artikel 6:81 Burgerlijk Wetboek

Artikel 18 Niet nakoming - lid 2

Ingebrekestelling
- schriftelijk
- redelijke termijn
- fatale termijn

De ingebrekestelling is een schriftelijke aanmaning waarbij de Gemeente aan de Aanbieder een redelijke termijn gunt om alsnog zijn verplichtingen na te komen. Deze termijn heeft het karakter van een fatale termijn.

Redelijke termijn bij ingebrekestelling heeft karakter fatale termijn

De ingebrekestelling (schriftelijke aanmaning) geeft de gemeente de Aanbieder die de afspraken niet (volledig) nakomt een laatste kans om de afspraken binnen een redelijke termijn na te komen[33]. Komt de Aanbieder dan nog niet na, dan is deze in verzuim.

De **redelijke termijn** is door de Hoge Raad gepreciseerd: “De lengte van de termijn voor nakoming die aan de schuldenaar moet worden gegeven, hangt van de omstandigheden af. Een relevante omstandigheid is de tijd die de schuldenaar vóór de aanmaning heeft gehad om zich voor te bereiden. In de meeste gevallen staat het de schuldenaar niet vrij om te wachten met het verrichten van voorbereidende handelingen tot hij aangemaand wordt.”[34] Dit betekent dat ook de communicatie voorafgaand aan de ingebrekestelling meetelt. De ingebrekestelling is vooral bedoeld is om tot een redelijke oplossing te komen en moet in de praktijk ook zonder rechtskennis kunnen worden toegepast.

De **fatale termijn** in deze bepaling heeft het karakter van de fatale termijn in de zin van artikel 83 aanhef en onder a, Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek (intreden van verzuim zonder verdere ingebrekestelling).

---

33 Artikel 6:82 lid 1 Burgerlijk Wetboek
34 ECLI:NL:HR:2019:1581, Hoge Raad, 18/03216

Artikel 18 Niet nakoming - lid 3

Ontbinding van de overeenkomst
- geheel of gedeeltelijk

In geval van niet nakoming van de verplichtingen uit deze overeenkomst is de Aanbieder in verzuim en behoudt de Gemeente zich het recht voor de overeenkomst (gedeeltelijk) te ontbinden.

Geheel of gedeeltelijke ontbinding van de overeenkomst

Ontbinding is de juridische benaming voor een van de manieren (andere voorbeelden zijn beroep op nietigheid, vernietiging, opzegging, wederzijds goedvinden) voor het beëindigen van een overeenkomst. Deze bepaling ziet op de ontbinding wegens tekortkoming[35].
De gemeente kan er voor kiezen de overeenkomst niet in z'n geheel, maar voor een gedeelte te ontbinden[36]. Let wel: verlies van recht op betaling zoals bepaald in artikel 17 lid 2, staat los van ontbinding (en verzuim).

[35] Artikel 6:265 lid 1 Burgerlijk Wetboek
[36] Artikel 6:270 Burgerlijk Wetboek

Artikel 18 Niet nakoming - lid 4

Behoudens (gedeeltelijke) ontbinding:
- te treffen maatregelen inspannings- en outputgerichte uitvoeringsvariant
- te treffen maatregelen taakgerichte uitvoeringsvariant

Onverminderd het recht op ontbinding, heeft de Gemeente de mogelijkheid om, als vast is komen te staan dat de Aanbieder de afspraken in deze overeenkomst niet nakomt, passende maatregelen te nemen om de vastgestelde tekortkomingen op te heffen. Deze maatregelen verschillen per uitvoeringsvariant:

- het aanpassen van de afspraak over prestaties en tarieven;
- het terugvorderen of verrekenen van (een deel van) het bedrag dat bestempeld is als onrechtmatig;
- het opleggen van een korting van maximaal 5% op de afgesproken tarieven;
- het opzeggen van de overeenkomst.

Bij (gedeeltelijke) ontbinding ontstaat een verbintenis tot waardevergoeding

Ontbinding heeft geen terugwerkende kracht, wat inhoudt dat de prestaties (maatschappelijke ondersteuning) die al zijn verricht niet hun rechtsgrond verliezen[37]. Gevolg hiervan is dat bij ontbinding een verbintenis tot ongedaanmaking ontstaat, echter omdat terugdraaien van reeds geleverde maatschappelijke ondersteuning niet mogelijk is, komt een verbintenis tot waardevergoeding tot stand[38]. Schadevergoeding is aanvullend op de in de bepaling genoemde elementen (en volgt uit de wet). De maatregelen zijn afgestemd op - en zien op een bij de afspraak passende uitvoering. Elk van de uitvoeringsvarianten in deze bepaling, betreffen keuzes uit één of een combinatie van uitwerking(en) die voorzie(t)(n) in deze waardevergoeding. Deze bepaling houdt geen verband met de fraudebepaling (art. 17).

[37] Artikel 6:271 Burgerlijk Wetboek
[38] Artikel 6:272 Burgerlijk Wetboek

Artikel 18 Niet nakoming - lid 5

Toerekenbaar tekortschieten
- schadevergoeding door Aanbieder
- inspanning gemeente, schade zoveel als mogelijk te beperken

Onverminderd het bepaalde in lid 3 is de Aanbieder als deze toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van één of meer verplichtingen uit deze overeenkomst aansprakelijk voor vergoeding van de door de Gemeente en de cliënten ten gevolge van de tekortkoming geleden c.q. te lijden schade, met dien verstande, dat de Gemeente alles dient te ondernemen wat men redelijkerwijs mag verwachten om de schade te beperken. Deze aansprakelijkheid doet niet af aan de plicht van de Aanbieder om de maatschappelijke ondersteuning volgens de onderhavige overeenkomst naar behoren uit te voeren.

Wederzijdse inspanningen: schade vergoeden én schade beperken

Als de gemeente beslist de overeenkomst (gedeeltelijk) te ontbinden én er sprake is van aan de Aanbieder toe te rekenen gronden voor die beslissing (wanprestatie), dan is de Aanbieder aansprakelijk voor de geleden of te lijden schade van zowel de gemeente als van de cliënt.[39] De Gemeente dient zich in te spannen om de schade die ontstaat of nog kan ontstaan zo veel mogelijk te beperken.[40]

[39] Artikel 6:277 lid 1 Burgerlijk Wetboek
[40] Artikel 6:2 lid 1 Burgerlijk Wetboek

Artikel 18 Niet nakoming - lid 6

Onjuiste informatie tijdens inkoopprocedure
- is tekortkoming in nakoming

Een onjuistheid of onvolledigheid van hetgeen de Aanbieder heeft verklaard ten behoeve van de inkoopprocedure, stellen partijen gelijk met een tekortkoming in de nakoming van deze overeenkomst als bedoeld in dit artikel.

Gevolgen onjuiste verklaring(en) tijdens inkoopprocedure

Deze bepaling stelt onjuiste of onvolledige informatie die door de Aanbieder is verstrekt tijdens de inkoopprocedure, gelijk aan een tekortkoming in de nakoming van de (mede) op basis daarvan tot stand gekomen overeenkomst. Het is een explicitering van een grond om te ontbinden die samenhangt met de doorlopen inkoopprocedure. Immers kan pas later blijken dat de gemeente het aanbod niet zou hebben aanvaard (ofwel had gemeente geen aanbod gedaan aan de aanbieder) bij juiste informatie.[41]

[41] Artikel 6:228 van het Burgerlijk wetboek bepaalt dat een overeenkomst die tot stand komt onder invloed van dwaling vernietigbaar is en de dwalende partij dus onder de aangegane verplichting uit kan komen.

Hoofdstuk 6
Duur en einde overeenkomst

Artikel 19 Duur en einde overeenkomst - lid 1

Begin- en einddatum

- Deel 1, artikel H

Deze overeenkomst treedt in werking en eindigt op de in Deel 1 van deze overeenkomst genoemde data.

Datum in werking en looptijd overeenkomst

Beide data zijn vermeld in deel 1, artikel H van deze overeenkomst. Ten aanzien van sommige bepalingen in de deze contractstandaard is het wenselijk dat deze na het einde van de opdracht doorlopen. Dit geldt in het bijzonder voor bepalingen die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens. Zie deel 3, artikel 22 lid 7 van de contractstandaard: *“Bepalingen van deze overeenkomst die materieel van betekenis blijven nadat de overeenkomst is geëindigd, behouden hun betekenis. Partijen kunnen van die bepalingen naleving verlangen.”*

Artikel 19 Duur en einde overeenkomst - lid 2

Opzegging met onmiddellijke ingang

De Gemeente kan deze overeenkomst met onmiddellijke ingang, zonder gerechtelijke tussenkomst, geheel of gedeeltelijk opzeggen:

a. Als de Aanbieder voldoet aan de uitsluitingsgronden of niet meer voldoet aan de uitvoeringseisen of geschiktheidseisen die gesteld zijn in de Gemeentelijke inkoopdocumenten;
b. Als de Aanbieder zijn onderneming geheel of ten dele beëindigt;
c. Als de Aanbieder zes aaneengesloten maanden - die ook (deels) betrekking kunnen hebben op het voorafgaande jaar - geen maatschappelijke ondersteuning heeft verleend aan cliënten, (*inspanningsgerichte- en outputgerichte uitvoeringsvariant*) dan wel geen declaraties heeft ingediend;
d. Als de Aanbieder een herstelsanctie van de gemeente niet uitvoert;
e. Als de gemeente concludeert dat de Aanbieder de kwaliteit van maatschappelijke ondersteuning in zodanige mate niet op peil heeft dat de gemeente geen hersteltermijn geeft of als een eerder gegeven hersteltermijn niet is behaald;
f. Als sprake is van door bevoegde instanties geconstateerde fraude of het plegen van een ander strafbaar feit.

Opzegging met onmiddellijke ingang

Een overeenkomst kan op verschillende manieren worden beëindigd. Opzegging is daar een van. De hoofdregel is dat de opdrachtgever een overeenkomst te allen tijde kan opzeggen[42]. Daarbij maakt het geen verschil of de overeenkomst voor bepaalde (door een einddatum) of onbepaalde tijd (bij afronding) is gesloten. In de VNG Algemene inkoopvoorwaarden[43] is gesteld dat opzegging mogelijk is met inachtneming van de opzegtermijn[44] die is bepaald in deze overeenkomst, tenzij een dergelijke termijn niet is opgenomen, in welk geval de Gemeente een redelijke opzegtermijn moet hanteren mede gelet op de duur van de overeenkomst.[45] Deze bepaling somt de criteria op waaraan moet zijn voldaan om te gelden als legitieme redenen voor de **onmiddellijke** beëindiging door opzegging, dus zonder daarvoor een bepaalde termijn in acht te hoeven nemen. Overigens is sprake van een ‘kan’-bepaling die proportionele toepassing mogelijk maakt.

42 Artikel 7:408 lid 1 Burgerlijk Wetboek
43 Artikel 24.1 VNG-model-algemene-inkoopvoorwaarden
44 Zie ook artikel 22 lid 2 van deze overeenkomst (termijn van drie maanden)
45 de Hoon, M. W. (2010). Vuistregels voor een redelijke opzegtermijn. Nederlands Juristenblad, 85(21), 1338- 1345

Artikel 19 Duur en einde overeenkomst - lid 3

Ontbinding met onmiddellijke ingang

Partijen kunnen deze overeenkomst met onmiddellijke ingang, zonder gerechtelijke tussenkomst, geheel of gedeeltelijk ontbinden:

a. Als de wederpartij haar verplichtingen uit deze overeenkomst na een deugdelijke ingebrekestelling (voor zover vereist), niet, niet behoorlijk of niet tijdig nakomt, al dan niet blijkend uit de uitkomsten van een (materiële) controle;
b. Als de wederpartij in een situatie van overmacht verkeert en indien is aan te nemen dat deze langer duurt dan dertig kalenderdagen;

Ontbinden, geheel of gedeeltelijk van een overeenkomst

Deze bepaling ziet naast de ontbinding wegens tekortkoming in de nakoming[46] ook op de situatie waarin nakoming door de Aanbieder binnen een maand niet mogelijk is.
In het tweede geval ontstaat de bevoegdheid tot ontbinden wanneer de maatschappelijke ondersteuning-aanbieder de overeenkomst wegens overmacht niet binnen dertig dagen nakomt en deze niet in verzuim hoeft te zijn. [47] De gemeente kan er voor kiezen de overeenkomst in z'n geheel of voor een gedeelte te ontbinden.[48] Merk op dat dit een horizontale bepaling is die behalve door de gemeente, ook kan worden gebruikt door de Aanbieder. Overmacht Ad b) is een wettelijk gedefinieerd begrip.[49]

[46] Artikel 6:265 lid 1 Burgerlijk Wetboek
[47] Artikel 6:265 lid 2 Burgerlijk Wetboek
[48] Artikel 6:270 Burgerlijk Wetboek
[49] Artikel 6:75 Burgerlijk Wetboek

Artikel 19 Duur en einde overeenkomst - lid 4

Aanbieder verplicht tot schadevergoeding

Als de Gemeente, in de gevallen genoemd in lid 2 of 3, tot opzegging of ontbinding met onmiddellijke ingang overgaat, is de Aanbieder jegens de Gemeente verplicht tot vergoeding van de schade die door opzegging of ontbinding ontstaat. De Gemeente is bij ontbinding of opzegging, op welke wijze dan ook, van deze overeenkomst geen schadevergoeding uit welke hoofde dan ook aan de Aanbieder verschuldigd.

Schadevergoeding na opzegging of ontbinding

Voor **opzegging** ter beëindiging van een overeenkomst wordt gekozen als geen sprake is van toerekenbaar tekortschieten (wanprestatie) in de uitvoering van de contractuele verplichtingen door de Aanbieder. Geen van de gronden voor de onmiddellijke opzegging zonder gerechtelijke tussenkomst zoals genoemd in sub a) tot en met f) van het tweede lid kwalificeren als toerekenbaar tekortschieten, maar zijn wel gegronde redenen voor de opzegging

De **ontbinding** van de overeenkomst op grond van lid 3 van deze bepaling kwalificeert de Aanbieder als ‘de partij wier tekortkoming een grond voor ontbinding heeft opgeleverd’. De Aanbieder is als ‘de partij’ dan verplicht de schade te vergoeden die het gevolg is van de ontbinding van de overeenkomst.[50]

[50] Artikel 6:277 lid 1 Burgerlijk Wetboek

Artikel 19 Duur en einde overeenkomst - lid 5

Bij ontbinding, opzegging of beëindiging bedrijfsvoering:
- medewerking aan continuïteit maatschappelijke ondersteuning
- medewerking aan overdracht
- beschikbaarstelling cliëntgegevens

In geval van ontbinding of opzegging van deze overeenkomst of beëindiging van de bedrijfsvoering van de Aanbieder werkt de Aanbieder mee aan de continuïteit van de maatschappelijke ondersteuning aan de cliënten. De Aanbieder werkt mee aan een zorgvuldige overdracht van cliënten aan een andere, gecontracteerde, Aanbieder en doet dit in overleg en na akkoord van de Gemeente. De Aanbieder stelt met in achtneming van de wet- en regelgeving betreffende de bescherming van persoonsgegevens, op verzoek van de Gemeente onverwijld een lijst ter beschikking met daarop de klant-gegevens van de cliënten die bij hem maatschappelijke ondersteuning ontvangen. Ook treedt de maatschappelijke ondersteuning-aanbieder in overleg met de Gemeente over de overdracht van de cliënten. Als geen overdracht kan plaatsvinden, blijven de afspraken over prestaties en tarieven gelijk.

Afspraken bij opzegging, ontbinding, beëindiging bedrijfsvoering

Deze afspraken zijn gericht op het waarborgen van de ondersteuning (‘inzetten van de aangewezen voorziening’) aan de cliënt waartoe de Gemeente op grond van de Wmo 2015 verplicht is[51]. De continuïteit staat hier centraal, wat ook de reden is voor de opzegging, ontbinding of de beëindiging van de bedrijfsvoering van de Aanbieder. Het onderscheid naar uitvoeringsvarianten is slechts van toepassing op de begrippen ‘tarieven’ (inspannings- en outputgerichte varianten) en ‘taakgerichte budget’ (taakgerichte uitvoeringsvariant).

[51] Artikel 2.3.1 Wmo 2015

Artikel 20 Overdracht van rechten en fusie - lid 1

Voorafgaande schriftelijke goedkeuring Gemeente bij
- overdracht rechten/verplichtingen aan derden
- overname rechten/verplichtingen door derden

De Aanbieder mag de rechten en verplichtingen uit deze overeenkomst geheel noch gedeeltelijk aan een of meerdere derden overdragen of door een of meerdere derden laten overnemen zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Gemeente, pandrechten uitgezonderd. De Gemeente kan aan goedkeuring als bedoeld in de eerste volzin voorwaarden verbinden, doch zal de goedkeuring niet op onredelijke gronden onthouden.

Overdragen of overnemen van rechten/verplichtingen alleen na goedkeuring

Naar Nederlands recht is een overeenkomst en de daaruit voortvloeiende verbintenissen overdraagbaar met medewerking van de wederpartij (art 3:83 jo. 6:159 BW). Spiegelbeeld van de overdracht van de rechten en verplichtingen door de maatschappelijke ondersteuning-aanbieder is het overnemen van deze rechten en verplichtingen door een of meerdere derde partijen.
Dit houdt in deze bepaling in dat de Gemeente niet alleen voorafgaande schriftelijke goedkeuring moet geven voor de overdracht op zichzelf, maar ook aan het overnemen van de rechten en verplichtingen uit de overeenkomst aan de beoogde derde partij(en). Pandrechten zijn uitgezonderd omdat de Aanbieder anders geen investeringsmiddelen meer kan krijgen bij financiële instellingen.

Redenen voor deze bepaling zijn het waarborgen van de verantwoordelijkheid van de Gemeente om te zorgen voor de beschikbaarheid van een kwantitatief toereikend aanbod van maatschappelijke ondersteuning[52] en de noodzaak voor de Gemeente om de kwaliteit en continuïteit van de maatschappelijke ondersteuning (‘inzetten van de aangewezen voorziening’) aan de cliënt waartoe de Gemeente op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 verplicht is te kunnen garanderen.[53] Eventuele voorwaarden die de Gemeente verbindt aan de overdracht door de Aanbieder en/of de overname door een of meerdere derden, dienen om te waarborgen dat aan de wettelijke verplichtingen die op grond van de Wmo 2015 op de Gemeente rusten, te allen tijde kan worden voldaan. Als sprake is van een (Europese) aanbestedingsprocedure mag de aanbieder niet worden vervangen, anders dan door het uitvoeren van een nieuwe aanbestedingsprocedure. Fusie of overname van de onderneming kan – indien sprake is van een aanbesteding - wel een reden zijn om de rechten en verplichtingen over te dragen maar dat moet dan wel vooraf met gemeente zijn overeengekomen en dit kan ook nooit zonder toestemming (lees: nagaan of organisatie voldoet aan (oorspronkelijke) geschiktheidseisen conform 2: 163 f AW 2012. Het UEA formulier en beschrijvend document (inkoopdocument) bieden daarvoor informatie.

---

[52] Artikel 2.1.1 lid 1 Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
[53] Artikel 2.1.1 lid 2 Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

Artikel 20 Overdracht van rechten en fusie - lid 2

Vervreemden, overdracht, wijziging in zeggenschap van de Aanbieder

- tijdig in kennis stellen
- informeren over meerwaarde
- informeren over marktverhoudingen

De Aanbieder is verplicht de Gemeente tijdig in kennis te stellen van een voornemen tot vervreemding of overdracht van de onderneming van de maatschappelijke ondersteuning-aanbieder, ongeacht de vorm waarin die vervreemding gestalte krijgt, en/of van een voornemen om op aanmerkelijke wijze de zeggenschap over die onderneming te wijzigen. Bij zijn mededeling informeert de Aanbieder de Gemeente over de eventuele meerwaarde van een wijziging als bedoeld in de eerste volzin voor de cliënten alsmede over het (mogelijke) effect van de wijziging op de verhoudingen op de regionale of lokale markt van maatschappelijke ondersteuning die de Aanbieder levert.

Verplichtingen bij vervreemden, overdragen, zeggenschapswijziging onderneming

Belangrijke redenen voor deze bepaling zijn het waarborgen van de verantwoordelijkheid van de Gemeente om zorg te dragen voor de maatschappelijke ondersteuning en de kwaliteit en continuïteit van de voorzieningen. Eventuele voorwaarden die de Gemeente verbindt aan de overdracht door de Aanbieder en/of de overname door een of meerdere derden, dienen om te waarborgen dat aan de wettelijke verplichtingen die op grond van de Wmo 2015 op de Gemeente rusten, te allen tijde kan worden voldaan.[54] De informatie die van de Aanbieder wordt gevraagd is noodzakelijk om de mogelijke gevolgen van de vervreemding, de overdracht of de wijziging in de zeggenschap van de onderneming te kunnen vaststellen en om te kunnen bepalen of en op welke wijze de Gemeente te allen tijde aan haar wettelijke verplichtingen voortvloeiend uit de Wmo 2015 kan blijven voldoen.

Als sprake is van een (Europese) aanbestedingsprocedure mag de aanbieder niet worden vervangen, anders dan door het uitvoeren van een nieuwe aanbestedingsprocedure. Fusie of overname van de onderneming kan – indien sprake is van een aanbesteding - wel een reden zijn om de rechten en verplichtingen over te dragen maar dat moet dan wel vooraf met gemeente zijn overeengekomen en dit kan ook nooit zonder toestemming (lees: nagaan of organisatie voldoet aan (oorspronkelijke) geschiktheidseisen conform 2: 163 f AW 2012. Het UEA formulier en beschrijvend document (inkoopdocument) bieden daarvoor informatie.

[54] Artikel 2.1.1 Wmo 2015

Artikel 20 Overdracht van rechten en fusie - lid 3

Overdracht van rechten en plichten door de Gemeente
- onder voorwaarde van nakoming verplichtingen jegens Aanbieder

De Gemeente kan rechten en verplichtingen uit deze overeenkomst aan een of meer derden overdragen of die rechten of verplichtingen door een of meer derden laten overnemen op voorwaarde dat de gestanddoening van de verplichtingen jegens de Aanbieder door de overnemende partij is geborgd.

Overdracht van rechten en plichten door de Gemeente

Naar Nederlands recht is een overeenkomst en de daaruit voortvloeiende verbintenissen overdraagbaar met medewerking van de wederpartij (art 3:83 jo. 6:159 BW).

De Gemeente kan rechten en verplichtingen overdragen of deze laten overnemen door een of meerdere derden tenzij de wet of de aard van een recht zich daartegen verzet.
Dit betreft eigendomsrechten, beperkte rechten (hypotheek, vruchtgebruik, pandrecht) en vorderingsrechten. Overige rechten zijn door de Gemeente slechts over te dragen als dit door de wet is bepaald. De medewerking door de Aanbieder wordt bevorderd met de waarborg te voldoen aan alle verplichtingen uit de overeenkomst.

Als sprake is van een (Europese) aanbestedingsprocedure mag de aanbieder niet worden vervangen, anders dan door het uitvoeren van een nieuwe aanbestedingsprocedure. Fusie of overname van de onderneming kan – indien sprake is van een aanbesteding – wel een reden zijn om de rechten en verplichtingen over te dragen maar dat moet dan wel vooraf met gemeente zijn overeengekomen en dit kan ook nooit zonder toestemming (lees: nagaan of organisatie voldoet aan (oorspronkelijke) geschiktheidseisen conform 2: 163 f AW 2012.
Het UEA formulier en beschrijvend document (inkoopdocument) bieden daarvoor informatie.

Artikel 21 Financiële verantwoordelijkheid - lid 1

Geen garantstelling door Aanbieder, tenzij toestemming van Gemeente

De Aanbieder stelt zich niet garant voor derden tenzij de Gemeente daarvoor vooraf schriftelijke toestemming geeft.

Garantstelling voor derden alleen met toestemming

Dit artikel beoogt te voorkomen dat de Aanbieder verplichtingen jegens derden moet nakomen die de levering van maatschappelijke ondersteuning nadelig kunnen beïnvloeden. De juridische term voor garantstelling is borgtocht, zijnde de overeenkomst waarbij de Maatschappelijke ondersteuning-aanbieder zich als borg verplicht om de prestatie, die een schuldenaar moet verrichten jegens zijn schuldeiser, zelf na te komen als deze schuldenaar dat niet doet.[55] De financiële continuïteit van de Aanbieder en daarmee het maatschappelijke ondersteuningaanbod en de continuïteit van de hulpverlening in uitvoeringen zijn de belangrijke redenen voor de Gemeente om zich het recht voor te behouden vooraf toestemming kunnen te verlenen of de toestemming te weigeren.

[55] Artikel 7:850 Burgerlijk Wetboek

Artikel 21 Financiële verantwoordelijkheid - lid 2

Verstrekt voorschot steeds direct opeisbaar of verrekenbaar

Als de Gemeente een voorschot heeft verstrekt kan de gemeente dit te allen tijde terugvorderen of verrekenen.

Opeisbaarheid en verrekenbaarheid voorschot

Hoofdregel is dat nakoming van een verbintenis direct na het ontstaan kan worden gevorderd en dus opeisbaar is, tenzij er een tijd voor de nakoming is bepaald.[56] Zonder tijdsbepaling kunnen beide partijen de nakoming opschorten. De Gemeente wenst met deze bepaling eventuele opschorting van de opeisbaarheid te voorkomen. Dit betekent dat de Aanbieder geen mogelijkheid heeft te wachten met terugbetalen van het voorschot tot de Gemeente aan een eventuele daarmee samenhangende verplichting heeft voldaan.[57]

[56] Artikel 6:38 Burgerlijk Wetboek
[57] Artikel 6:52 Burgerlijk Wetboek

Artikel 21 Financiële verantwoordelijkheid - lid 3

Verhaal van kosten als gevolg van derdenbeslag

Als ten laste van de Aanbieder een derde beslag legt onder de Gemeente (derdenbeslag), dan kan de Gemeente de eventueel hieruit voortvloeiende kosten op de Aanbieder verhalen.

Verhaal van kosten als gevolg van derdenbeslag

Derdenbeslag is een verzamelbegrip voor alle beslagen die een deurwaarder bij een derde legt. Overigens staat dit beslag geheel los van een situatie waarin sprake is van faillissement. Juridisch geformuleerd is derdenbeslag het leggen van beslag 'onder' een derde.
Bij derdenbeslag zoals bedoeld in deze bepaling wordt er dus beslag gelegd bij de Gemeente die buiten het geschil tussen de Aanbieder en diens schuldeiser staat.
De schuldeiser van de Aanbieder laat het beslag door een deurwaarder leggen in de veronderstelling dat de Aanbieder nu of in de toekomst een vordering heeft op de Gemeente, waaruit zijn vordering op de Aanbieder kan worden voldaan. Derdenbeslag onder de staat of een openbaar lichaam is geregeld in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.[58]

[58] Artikel 479 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

Hoofdstuk 7
Slotbepalingen

Artikel 22 Algemene slotbepalingen – lid 1

Nederlands recht van toepassing

Op deze overeenkomst is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

Rechtskeuzebeding

Deze bepaling geeft de rechtskeuze weer die geldt voor de overeenkomst die ziet op de levering van maatschappelijke ondersteuning door de Aanbieder aan cliënten, waarvoor de Gemeente financieel verantwoordelijk is. Dit is vooral van belang bij situaties met internationale aspecten, bijvoorbeeld als partijen verschillende nationaliteiten hebben of buiten Nederland gevestigd zijn of wonen. ‘De rechtskeuze wordt uitdrukkelijk gedaan of blijkt duidelijk uit de overeenkomst of de omstandigheden van het geval’.[59]

[59] Artikel 3 lid 1 Verordening (EG) Nr. 593/2008

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 2

Opzegging mogelijk als geen overeenstemming over de wijziging wordt bereikt

Als aanpassing van deze overeenkomst noodzakelijk is, bijvoorbeeld om reden van een wijziging in relevante wet- of regelgeving of overheidsbeleid, treden partijen zo snel mogelijk met elkaar in overleg om de bepalingen die zij moeten wijzigen aan te passen. Indien partijen geen overeenstemming bereiken, kan elk der partijen de overeenkomst met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden opzeggen. Tussenkomst van de rechter is hier niet noodzakelijk.

Opzegging mogelijk, indien geen overeenstemming over wijziging

Verandering van wet- of regelgeving die relevant is voor het wederzijds nakomen van verplichtingen uit de overeenkomst kwalificeert als een gegronde reden voor wijziging van de overeenkomst zoals bedoeld in deze bepaling. Niet in de laatste plaats in het belang van de continuïteit van de hulp aan cliënten is het van belang dat de Gemeente en de Aanbieder tijdig met elkaar in overleg treden. Daarbij kan de situatie ontstaan dat partijen niet tot overeenstemming komen. Omdat de aanleiding voor de noodzakelijke wijziging van de overeenkomst aan geen van beide partijen kwalificeert als toerekenbaar tekortschieten in de uitvoering van de contractuele verplichtingen, is opzegging ter beëindiging van de overeenkomst met in achtneming van een opzegtermijn voor beide partijen mogelijk. Zie de toelichtingen bij artikel 19 lid 2, 4 en 5 van deze overeenkomst voor meer informatie over beëindigen van de overeenkomst door opzegging.

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 3

Geschillen worden voorgelegd aan de Geschillencommissie Sociaal Domein.

> Partijen komen overeen dat zij alvorens gebruik te maken van een gang naar de rechter bij het ontstaan van geschillen bij de uitvoering van de overeenkomst, zij eerst in onderling overleg zullen treden om deze geschillen op te lossen. Als na dit onderling overleg een oplossing van het geschil zich niet aandient, zien zij af van het voorleggen van het geschil aan de bevoegde rechter, maar leggen zij het geschil voor aan de Geschillencommissie Sociaal Domein.

Geschillencommissie Sociaal Domein

In april 2023 is de nieuwe Geschillencommissie Sociaal Domein opgericht.[60] Deze commissie behandelt geschillen tussen gemeenten en zorgaanbieders, met name op het gebied van inkoop en (de uitvoering van) contracten op het gebied van Jeugd en Wmo. Deze commissie is niet toegankelijk voor burgers. Wanneer er een geschil optreedt in het sociaal domein, wordt van de betrokken partijen verwacht dat zij eerst actief proberen om tot een oplossing te komen. Als deze inspanningen niet tot een oplossing leiden, kunnen zij het geschil voorleggen aan de commissie.

De Geschillencommissie Sociaal Domein kent twee subcommissies:

- de Geschillencommissie Sociaal Domein: Inkoop Jeugdwet en Wmo[61]
- de Geschillencommissie Sociaal Domein: Woonplaatsbeginsel en Toegang[62]

Afhankelijk van de inhoud van het geschil wordt een onderscheid gemaakt tussen beide subcommissies.

De eerste volzin van de bepaling geeft aan dat een stap naar de Geschillencommissie een gang naar de rechter niet uitsluit. De reglementen van de Geschillencommissie wijzen er op dat vernietiging van het bindend advies van de commissie mogelijk is door het advies binnen twee maanden na dagtekening voor vernietiging voor te leggen aan de civiele rechter. Vernietiging van het bindend advies van de commissie kan uitsluitend plaatsvinden door het ter marginale toetsing voor te leggen aan de rechter binnen twee maanden na de verzending van de uitspraak aan partijen. Na afloop van de vernietigingstermijn is het bindend advies onaantastbaar geworden.[63,64]

[60] Informatiepagina Sociaal Domein - De Geschillencommissie Zorg, geraadpleegd op 22 mei 2023
[61] Sociaal Domein: Inkoop Jeugdwet en Wmo - De Geschillencommissie Zorg, geraadpleegd op 22 mei 2023
[62] Sociaal Domein: Woonplaatsbeginsel en Toegang - De Geschillencommissie Zorg, geraadpleegd op 22 mei 2023
[63] SDIZ-reglement.pdf (degeschillencommissiezorg.nl), art. 24, geraadpleegd op 22 mei 2023
[64] SDWZ-reglement.pdf (degeschillencommissiezorg.nl), art. 21, geraadpleegd op 22 mei 2023

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 4

Doorhalingen en mededelingen door de Aanbieder zijn ongeldig

De gemeente behoudt zich het recht voor om een overeenkomst die is voorzien van doorhalingen en/of mededelingen van de Aanbieder van welke aard dan ook als ongeldig te beschouwen. Als de Gemeente van dit recht gebruik maakt, stelt het de Aanbieder daarvan schriftelijk in kennis. In dat geval zendt de Gemeente de Aanbieder eenmalig de ongewijzigde overeenkomst alsnog toe en stelt de Gemeente de Aanbieder in de gelegenheid binnen een termijn van drie weken door ondertekening en terugzending aan de Gemeente de ongewijzigde overeenkomst alsnog tot stand te brengen.

Ongeldigheid van doorhalingen en mededelingen in de overeenkomst

Overeenkomsten tot stand komen door een aanbod en de aanvaarding daarvan.[65] Overeenkomsten binden partijen, wat betekent dat overeenkomsten niet eenzijdig kunnen worden aangepast of beëindigd.[66] Doorhalingen en/of mededelingen die door de Aanbieder in de overeenkomst worden aangebracht worden gezien als eenzijdige aanpassingen van de overeenkomst die door de Gemeente niet worden geaccepteerd. In de praktijk ontstaat met enige regelmaat ‘ruis’ in de uitvoering en deze bepaling beschermt partijen tegen onduidelijkheden met betrekking tot de afspraken die zijn gemaakt en ondertekend.

[65] Artikel 6:217 lid 1 Burgerlijk Wetboek
[66] Artikel 6:213 lid 1 Burgerlijk Wetboek

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 5

Voorkomen dat één nietige bepaling de overeenkomst als geheel ongeldig maakt

Als één of meerdere bepalingen van deze overeenkomst nietig zijn of een rechter deze niet rechtsgeldig verklaart, blijven de overige bepalingen van de overeenkomst van kracht. Partijen plegen over de bepalingen die nietig zijn of niet rechtsgeldig zijn verklaard, overleg om een vervangende regeling te treffen binnen geldende wet- en regelgeving, zodanig dat in zijn geheel de strekking van deze overeenkomst behouden blijft.

Partiële nietigheid

Deze bepaling voorziet in een partiële-nietigheidsclausule die dient om te voorkomen dat de overeenkomst als geheel ongeldig wordt verklaard bij de ongeldigheid van één bepaling. Naar Nederlands recht is een volledige vernietiging vanwege één ongeldige bepaling niet snel aan de orde, maar moet er worden bepaald of de nietige bepaling uit de overeenkomst is te verwijderen en te vervangen door een aangepaste bepaling die voldoet aan wet- en regelgeving. De wet spreekt van een "onverbrekelijk verband" tussen een rechtshandeling en een grond van nietigheid[67].

[67] Artikel 3:41 Burgerlijk Wetboek

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 6

VNG Algemene Inkoopvoorwaarden zijn toepassing

- behoudens de bepalingen die als zijnde 'niet van toepassing' zijn verklaard
- algemene voorwaarden van Aanbieder of derden zijn niet van toepassing

Op deze overeenkomst zijn de meest recente model algemene inkoopvoorwaarden van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (maart 2018) van toepassing, voor zover de overeenkomst daarvan niet afwijkt. Niet van toepassing zijn de artikelen 8, 16.3, 19, 20, 21 en 23.3.
De Aanbieder verklaart deze algemene inkoopvoorwaarden te hebben ontvangen en akkoord bevonden. De algemene voorwaarden van de Aanbieder en/of derden (waaronder onderaannemers), onder welke naam of in de welke vorm dan ook, zijn uitdrukkelijk niet van toepassing.

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 7

Bepalingen die materieel van betekenis blijven nadat de overeenkomst is geëindigd

Bepalingen van deze overeenkomst die materieel van betekenis blijven nadat de overeenkomst is geëindigd, behouden hun betekenis. Partijen kunnen van die bepalingen naleving verlangen.

Bepalingen materieel van betekenis, ook na einde overeenkomst

Onder ‘materieel van betekenis’ verstaat deze bepaling naar analogie van het onderscheid tussen formeel- en materieelrechtelijke regels dat elk rechtsgebied met uitzondering van het staatsrecht kent, het inhoudelijke recht of de inhoudelijke verplichtingen die ook na afloop van de overeenkomst moeten worden nagekomen. Zo zullen bijvoorbeeld verschuldigde betalingen desgewenst moeten worden voldaan en dient de overeengekomen maatschappelijke ondersteuning desgewenst ook na de einddatum van de overeenkomst aan de cliënt te worden verleend.

Artikel 23 Vrijwaring - lid 1

Gemeente gevrijwaard van - en schadeloos gesteld voor
- vorderingen van derden bij tekortschieten door Aanbieder
- redelijke kosten voor rechtsbijstand

De Aanbieder vrijwaart de Gemeente van en stelt de Gemeente schadeloos voor vorderingen die derden instellen tegen de Gemeente in verband met het tekortschieten in de nakoming van de verplichtingen van de Aanbieder op grond van deze overeenkomst en/of onrechtmatig handelen door de Aanbieder. Onderdeel van deze kosten vormen ook redelijke kosten van rechtsbijstand die de Gemeente in deze moet maken, tenzij al rechtens is vastgesteld dat de Aanbieder geen enkel verwijt valt te maken.

Vrijwaring van vorderingen van derden bij niet nakoming door Aanbieder

Vrijwaring is geen eenduidig begrip, maar verbonden aan begrippen als veiligstellen, borgstelling, waarborg, bescherming en garantie.[68] De VNG Algemene voorwaarden verbinden het begrip aan onder meer aan aansprakelijkheid en verzekering[69], waarin de Gemeente wordt gevrijwaard van aanspraken van derden ten gevolge van de uitvoering van de overeenkomst en het gebruik of toepassing van geleverde goederen of diensten. De bepaling in deze overeenkomt beperkt het risico voor de Aanbieder, omdat eventuele vorderingen die deze derden instellen een direct gevolg moeten zijn van het niet nakomen door de Aanbieder van verplichtingen op grond van deze overeenkomst (wanprestatie). Verder voegt deze bepaling een vrijwaring van de redelijke kosten van rechtsbijstand die de Gemeente moet maken toe, maar alleen als de Aanbieder verwijtbaar heeft gehandeld en dit ‘rechtens’, dus in verband met de (niet) nakoming van de verplichtingen op grond van deze overeenkomst, is vastgesteld.

[68] Synoniemen van ‘vrijwaring’ - synoniemen.net, geraadpleegd op 14 april 2022
[69] Artikel 14.1 en toelichting p.33-37 VNG-model-algemene-inkoopvoorwaarden

Artikel 23 Vrijwaring - lid 2

Gemeente sluit aansprakelijk uit, voor gevolgschade van maatschappelijke ondersteuning waarvoor zij betaalt

Als zich gedurende de looptijd van deze overeenkomst een schadeveroorzakende gebeurtenis voordoet die is gerelateerd aan de verplichting van de Gemeente tot vergoeding van de geleverde maatschappelijke ondersteuning, dan is het schadebedrag voor de Gemeente gemaximeerd op voor de geleverde maatschappelijke ondersteuning te ontvangen vergoeding en geldt dat de aansprakelijkheid van de Gemeente voor gevolgschade is uitgesloten.

Artikel 24 Wijzigen van omstandigheden - lid 1

Wederzijdse verplichting elkaar tijdig te informeren bij
- ontwikkelingen met wezenlijke invloed op zorgvuldige uitvoering
- ontwikkelingen, aangemerkt als ‘van wezenlijke invloed bij de Aanbieder

Partijen zijn gehouden elkaar tijdig te informeren als en voor zover sprake is van zodanige ontwikkelingen dat deze van wezenlijke invloed kunnen zijn op een zorgvuldige uitvoering van deze overeenkomst. De Aanbieder informeert de Gemeente altijd als er sprake is van verandering van de juridische structuur, veranderingen ten aanzien van hetgeen in de bestuursverklaring verklaard is, het beëindigen van garantiestellingen of het tot stand komen dan wel beëindigen van deelnemingen.

Wederzijdse informatieplicht bij ontwikkelingen met ‘wezenlijke invloed’

Deze bepaling is tegelijkertijd een uitbreiding (naar beide partijen) en nadere invulling (van feiten en omstandigheden) van een van de ‘Algemene verplichtingen Contractant’ van de VNG Algemene inkoopvoorwaarden.[70] De bepaling heeft als doel de verantwoordelijkheid die rust op de Gemeente om blijvend te voldoen aan haar verplichtingen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, te ondersteunen. Het nakomen van de verplichtingen door de Gemeente jegens de Aanbieder én een zorgvuldige uitvoering van de overeenkomst door de Aanbieder – beschreven in de kernbedingen in het eerste en tweede deel van deze overkomst, naast de randvoorwaarden in het derde deel die mede bepalend zijn voor de wijze waarop deze kernbedingen (kunnen) worden nagekomen – vervullen hier een belangrijke rol in. De bepaling somt limitatief ‘zodanige ontwikkelingen’ op die zeker worden aangemerkt als ‘van wezenlijke invloed’ en die aldus in aanmerking komen om door de Aanbieder aan de Gemeente te worden gemeld. Van gemeentewege kan bijvoorbeeld worden gedacht aan wijzigingen in wet- en regelgeving waarmee de Gemeente rekening heeft te houden of waaraan de Gemeente uitvoering moet geven.

[70] Artikel 4.1 VNG-model-algemene-inkoopvoorwaarden

Artikel 24 Wijzigen van omstandigheden - lid 2

Geen vergoeding voor maatschappelijke ondersteuning, gebaseerd op bepalingen in de overeenkomst die door (partiële) nietigheid als gevolg van een wijziging in wet- en regelgeving zijn komen te vervallen

Als de Wmo 2015 gedurende de looptijd van deze overeenkomst, de overeengekomen maatschappelijke ondersteuning of een deel daarvan door een wijziging in wet- en regelgeving niet meer vergoedt, dan eindigt van rechtswege dat deel van deze overeenkomst dat betrekking heeft op de dan niet meer vergoede maatschappelijke ondersteuning, en wel met ingang van de inwerkingtreding van de gewijzigde wet- of regelgeving. De Gemeente is in een dergelijke situatie niet gehouden tot enige (schade)vergoeding.

Bij wijziging wet- en regelgeving, geen vergoeding op basis van daardoor nietige bepaling

Een overeenkomst heeft niet alleen de door partijen (de Gemeente en Aanbieder) overeengekomen rechtsgevolgen, maar ook die welke naar de aard van de overeenkomst, uit de wet, de gewoonte of de eisen van redelijkheid en billijkheid voortvloeien. Dit is vrij vertaald wat het Burgerlijk Wetboek zegt in boek 6, artikel 248 eerste lid.[71] Het tweede lid voegt daaraan toe dat een tussen partijen als gevolg van de overeenkomst geldende regel niet van toepassing is, als die in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.

Deze bepaling in de overeenkomst beoogt op voorhand voor partijen duidelijk te maken dat wijzingen in de wet- en regelgeving waarop een afspraak (bepaling) in de overeenkomst is gebaseerd, direct na inwerkingtreding van de wijziging in de wet- en regelgeving resulteert in de (partiële) nietigheid van de betreffende contractuele bepaling(en) en dat maatschappelijke ondersteuning dat tot dat moment op basis daarvan werd vergoed, na de datum van de inwerkingtreding niet meer voor vergoeding in aanmerking komt. Nietigheid treedt altijd in ‘van rechtswege’, dat wil zeggen automatisch volgend vanuit het recht.

[71] Artikel 6:248 Burgerlijk Wetboek

Artikel 24 Wijzigen van omstandigheden - lid 3

Landelijke wijziging(en) in/van de contractstandaarden
- ongewijzigd overnemen van de wijzigingen tenzij…,
- termijn voor het implementeren van de wijzigingen,
- voorwaarden voor opzegging door Aanbieder,
- geen vergoeding van schade in geval van opzegging
- wijzigingsclausule(s) in de overeenkomst en bepalingen Aanbestedingswet 2012 blijven gelden

1. Partijen wijzigen de overeenkomst tussentijds als contractstandaarden voor dit type overeenkomst (inspanningsgericht, outputgericht, taakgericht) landelijk wijzigen. De contractstandaarden kunnen zien op:
   - het gebruikte format voor de overeenkomst;
   - de beschrijving van de prestaties, zonder de prestaties zelf inhoudelijk te wijzigen;
   - bepalingen die zien op de levering van maatschappelijke ondersteuning, zoals indexering, continuïteit van zorg, wachttijden, cliëntenstop, zorgweigering- en beëindiging, wijzigen zorgbehoefte cliënt, onderaanneming en vergelijkbare bepalingen;
   - bepalingen die zien op informatievoorziening, overleg en uitwisseling van gegevens, zoals informatievoorziening aan de gemeente;
   - bepalingen inzake het gebruik van iWmo-standaarden, berichtenverkeer en vergelijkbare bepalingen;
   - bepalingen inzake declaratie en betaling, zoals onverschuldigde betaling, declaratie en betaling, uitgangspunten voor betaling, budgetplafonds en vergelijkbare bepalingen;
   - bepalingen inzake fraude, niet-nakoming en geschillen, zoals UBO, fraude, niet nakoming en vergelijkbare bepalingen;
   - bepalingen inzake duur en einde overeenkomst, zonder de duur van de overeenkomst zelf aan te passen, overdracht van rechten bij fusie en overname, financiële verantwoordelijkheid en vergelijkbare bepalingen;
   - algemene slotbepalingen, zoals vrijwaring, wijzigen van omstandigheden, geschillenregeling en vergelijkbare bepalingen.
2. Partijen nemen de landelijk gewijzigde contractstandaarden ongewijzigd over en laat met deze contractstandaarden strijdige bepalingen vervallen, tenzij:
   a. (een) over te nemen gewijzigde contractstandaard(en) en te laten vervallen bepaling(en) leidt/leiden tot het veranderen van de algemene aard van de opdracht, in welk geval partijen alleen die contractstandaard(en) overnemen of bepaling(en) laten vervallen waarbij dat niet het geval is; en/of
   b. een eventuele verhoging van de prijs door de wijziging meer bedraagt dan 50% van de waarde van de oorspronkelijke opdracht.
3. Partijen nemen een termijn van maximaal zes maanden in acht, ingaande de dag na het beschikbaar komen van de gewijzigde contractstandaarden, om de wijziging door te voeren.
4. De Aanbieder weigert de wijziging niet op onredelijke gronden. Als de gevolgen van de wijziging naar het oordeel van Aanbieder onredelijk zijn, of partijen anderszins niet tot overeenstemming komen over de (gevolgen van) de wijziging van de overeenkomst, dan

heeft Aanbieder het recht de overeenkomst op te zeggen als Gemeente van hem niet kan vergen de overeenkomst ongewijzigd voort te zetten.

5. Opzegging op grond van dit artikel geeft Partijen geen recht op vergoeding van schade en/of kosten. De mogelijkheid tot wijziging in dit artikel laat het wijzen van de overeenkomst op basis van het bepaalde in art. 2.163b, 2.163d, 2.163e, 2.163f Aanbestedingswet 2012 en overige wijzigingsclausules opgenomen in de overeenkomst onverlet.

Wijziging(en) van/in de contractstandaarden

Een standaard die landelijk geldt en moet worden nageleefd, zoals deze contractstandaard, dient blijvend aan te sluiten bij landelijke ontwikkelingen, afspraken en besluitvorming die daarop van invloed zijn. Denk aan ontwikkelingen in de wijze waarop het domein dat betrekking heeft op maatschappelijke ondersteuning, landelijk is georganiseerd, wijzingen in wet- en regelgeving, dooronwikkeling van de informatiestandaarden, landelijke afspraken en voorwaarden van financieel-administratieve of budgettaire aard en overige omstandigheden zoals opgesomd in het eerste punt van dit artikel 24 lid 3. Dit kunnen noodzakelijke aanleidingen zijn de contractstandaard en/of delen daarvan en/of onderdelen daarvan en/of bepalingen daarin te wijzigen, aan te vullen of te laten vervallen.

Het tweede punt stelt dat de wijzigingen in de contractstandaard in ongewijzigde vorm moeten worden overgenomen voorzover die wijzigingen niet de algemene aard van de opdracht veranderen of dat door een prijsverhoging de oorspronkelijke waarde van de opdracht als geheel met meer dan de helft toeneemt.

Partijen hebben een half jaar de tijd om de wijzigingen in hun contracten op basis van de gewijzigde contractstandaard door te voeren.

De wijziging(en) van/in de contractstandaard kunnen van een zodanige aard zijn dat de Aanbieder tot de conclusie komt de overeenkomst niet te kunnen of te willen voortzetten. Mits de argumenten die de Aanbieder hiervoor aanvoert niet berusten op onredelijke gronden, deze desondanks van oordeel is dat het onredelijk is de overeenkomst in gewijzigde vorm voort te zetten, partijen geen overeenstemming bereiken over de gevolgen van de overeenkomst en tenslotte de gemeente niet kan vergen van de Aanbieder dat deze overeenkomst in de beoogd gewijzigde vorm voortzet, dan kan de maatschappelijke ondersteuningsaanbieder de overeenkomst opzeggen.

De Aanbieder en de gemeente hebben bij opzegging geen recht op schadevergoeding.

De wijzigingen in de contractstandaard en als uitvloeisel daarvan de in de overeenkomst tussen partijen over te nemen wijzigingen staan niet in de weg aan eventuele wijzigingen van een overheidsopdracht zonder nieuwe aanbestedingsprocedure als bedoeld in deel 2 van de Aanbestedingswet 2012 gelet op hetgeen is bepaald in de artt. 2.163b, 2.163d, 2.163e, 2.163f

Artikel 25 Inbreuk in verband met persoonsgegevens

Handelwijze in geval van inbreuken in verband met de verwerking van persoonsgegevens (datalekken) voor verwerkers en verwerkingsverantwoordelijken

1. Indien en voor zover de Aanbieder bij het uitvoeren van de Overeenkomst als verwerker persoonsgegevens ten behoeve van de Gemeente verwerkt en de Gemeente daarbij verwerkingsverantwoordelijk is, gelden voor de verwerking de nadere afspraken tussen partijen zoals vastgelegd in de verwerkersovereenkomst (bijlage: optie x).
2. Voor zover de Aanbieder bij de uitvoering van de Overeenkomst verwerkingsverantwoordelijke is, informeert de Aanbieder de Gemeente zonder onredelijke vertraging, maar uiterlijk binnen 24 uur, na vaststelling van een (vermoedelijke) inbreuk in verband met persoonsgegevens. Aanbieder vermeldt hierbij voor zover bekend de vermeende oorzaak van de (vermoedelijke) inbreuk, de categorie persoonsgegevens, de categorie betrokkenen en het aantal betrokkenen. Daarnaast treft Aanbieder in geval van inbreuk zonder onredelijke vertraging alle maatregelen om de inbreuk te herstellen, de gevolgen daarvan te beperken en verdere inbreuken te voorkomen en informeert het college over de getroffen maatregelen.